

รายงานประจำปี 2563
ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอ.ส.)

คำนำ

ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) ได้มีการดำเนินงานมาเป็นปีที่ 4 ในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2560-2564 โดยมีวิสัยทัศน์ที่จะนำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นองค์กรที่ปลอดภัยอุบัติเหตุ (ZERO ACCIDENT)

รายงานประจำปี 2563 จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ และศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) ซึ่งผลการดำเนินการในปีงบประมาณ 2563 สามารถสรุปได้ใน 5 ประเด็นที่สำคัญ ประกอบด้วย 1. การสร้างระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ 2. การพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ 3. การสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาบุคลากรผ่านการฝึกอบรม 4. การยกระดับความปลอดภัยของอาคาร/สถานที่ทำงาน 5. การสร้างเสริมความร่วมมือกับประชาคมจุฬาและสังคม

ขอขอบพระคุณสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะกรรมการนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของ ศปอส. รวมถึง คณะกรรมการ คณะทำงาน และบุคลากรด้านความปลอดภัยในการทำงาน ที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี

ศาสตราจารย์ ดร.ธีรยุทธ วิไลวัลย์

ผู้อำนวยการ

ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตุลาคม 2564

บทสรุปผู้บริหาร

คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ ภายใต้การประสานงานของศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (ศปอส.) ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2560-2564 โดยมีวิสัยทัศน์ที่จะนำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นองค์กรที่ปลอดภัยอุบัติเหตุ (ZERO ACCIDENT) ผลการดำเนินการในปีงบประมาณ 2563 สามารถสรุปได้ใน 5 ประเด็นที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย **1. การสร้างระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย** ซึ่งประกอบด้วย การจัดทำและประกาศใช้แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งครอบคลุมความปลอดภัยในทุกประเด็นทั้งด้านเคมี ชีวภาพ รังสี และอาชีวอนามัย และมีข้อกำหนดให้ส่วนงานต่าง ๆ มีการดำเนินการด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ **2. การพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย** ในปีงบประมาณ 2563 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีเครื่องมือและระบบที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยระบบจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย ระบบรายงานอุบัติการณ์ฯ (ทั้งบนเว็บไซต์ และเว็บแอปพลิเคชัน SHECU) ระบบการให้บริการตรวจวัดสภาพแวดล้อม และฐานข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานอื่น ๆ ที่จำเป็นเกือบจะครบถ้วน **3. การสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาบุคลากรผ่านการฝึกอบรม** ประกอบด้วยการพัฒนาคู่มือ แนวปฏิบัติ และหลักสูตรอบรมด้านความปลอดภัยต่าง ๆ ที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับ ทั้งด้านความปลอดภัยทางเคมี ชีวภาพ รังสี และความปลอดภัยพื้นฐาน จำนวนทั้งหมด 27 หลักสูตร มีสัดส่วนนิสิตและบุคลากรที่ได้รับการอบรมความปลอดภัยตามหลักสูตร/การอบรมทั้งหมด 8,566 คน (นิสิต 7,315 คน บุคลากร 1,251 คน) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 67.8 และ 29.3 จากฐานนิสิตและบุคลากรที่มีความจำเป็นต้องได้รับการอบรม **4. การยกระดับความปลอดภัยของอาคาร/สถานที่ทำงาน** ประกอบด้วย การยกระดับของห้องปฏิบัติการ/สถานที่ทำงาน ผ่านรูปแบบการประกวดและการตรวจประเมิน นับถึงปี 2563 มีจำนวน 180 ห้อง และยังสามารถดำเนินการยกระดับความปลอดภัยแบบบูรณาการทั้งด้านกายภาพของอาคารและห้องปฏิบัติการซึ่งนำไปสู่รายงานผลการสำรวจประเด็นความเสี่ยง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะและงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงด้านกายภาพเพื่อลดความเสี่ยงในประเด็นสำคัญ นับถึงปี 2563 มีอาคารที่ได้เข้าร่วมโครงการแล้วร้อยละ 27 ของอาคารที่มีความเสี่ยงสูงในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 62 อาคาร ครอบคลุมห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 638 ห้อง นอกจากนี้ยังได้มีการประสานงานกับส่วนงานในจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุฉุกเฉิน กรณีอัคคีภัย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ตลอดจน ป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจากอัคคีภัย **5. การสร้างเสริมความร่วมมือกับประชาคมจุฬาฯ และสังคม** มีการสื่อสารเชิงรุก ผ่านสื่อและช่องทางสื่อที่หลากหลายเพื่อเป็นการสร้างความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัยกับประชาคมจุฬาฯ และสังคมไทย รวมทั้งสื่อความปลอดภัยตามสถานการณ์ (PM 2.5 และโควิด-19) โดยในปีงบประมาณ 2563 ได้ผลิตสื่อด้านความปลอดภัยทั้งหมด 113

ขึ้น ทั้งที่เป็น คู่มือ โปสเตอร์ บทความ แนวปฏิบัติ ภาพเคลื่อนไหว ข่าวประชาสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์ หลักสูตร/กิจกรรม/สื่อเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ และ SHECU Application นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัยที่หลากหลาย เช่น เวทีจุฬาฯ เสวนา กิจกรรม Chula Safety 2020 กิจกรรม walk through survey การแจกหน้ากากกันฝุ่น การผลิตเจลแอลกอฮอล์แจกจ่ายแก่ประชาคมจุฬาฯ และชุมชนโดยรอบ เป็นต้น โดยกิจกรรมส่วนใหญ่เน้นการเปิดโอกาสให้ประชาคมจุฬาฯ มีส่วนร่วม และยังได้สร้างนิสิตเพื่อเป็น Chula Safety Ambassador จำนวน 7 คน จาก 5 ส่วนงาน ซึ่งทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลและกิจกรรมด้านความปลอดภัยของ ศปอส. ให้เข้าถึงประชาคมจุฬาฯ ในวงที่กว้างขึ้น ในระดับชาติ ศปอส. มีบทบาทในการขึ้นนำสังคมไทย ผ่านบทความวิชาการ ถอดบทเรียน ให้ความรู้ไขข้อสงสัย และงานบริการวิชาการต่าง ๆ การเป็นแหล่งข้อมูลด้านความปลอดภัยฯ สามารถตอบข้อสงสัยด้านความปลอดภัยฯ แก่สาธารณชน เป็นผู้แทนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการเป็นมหาวิทยาลัยแม่ข่ายของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในการพัฒนาระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัยเครือข่ายในเขตพื้นที่ภาคกลาง 41 ห้อง จาก 6 สถาบันการศึกษา และเป็นต้นแบบของหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานให้กับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

การดำเนินงานข้างต้นสอดคล้องกับนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมาย อย่างไรก็ตามด้วยสถานการณ์โควิด-19 ทำให้มีตัวชี้วัดบางส่วนมีผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ต้องประเมินสถานที่ทำงานและอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากร สิ่งที่จะดำเนินการต่อไปคือ การรักษาและปรับปรุงพัฒนาระบบและเครื่องมือต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง การนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและสร้างองค์ความรู้ การยกระดับห้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย ตลอดจนการขยายขอบเขตการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกส่วนงาน และการเพิ่มการสื่อสารและจัดกิจกรรมเชิงรุก รวมถึงการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตการทำงานรูปแบบใหม่ (New normal) โดยเป้าหมายสูงสุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีวัฒนธรรมความปลอดภัยที่ยั่งยืนและเป็นแบบอย่างต่อไป

สารบัญ

คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ง
รายงานประจำปี 2563	1
1. การสร้างระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย (SHE System)	1
2. การพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ (SHE Tools)	3
3. การสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาบุคลากรผ่านการฝึกอบรม (SHE Educate)	6
4. การยกระดับความปลอดภัยของอาคาร/สถานที่ทำงาน (SHE Enhance)	8
5. การสร้างเสริมความร่วมมือกับประชาคมจุฬาฯ และสังคม (SHE Share)	11
ภาคผนวก ก	16
ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีว- อนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563	16
ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีว- อนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านเคมีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563	18
ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีว- อนามัยและสิ่งแวดล้อม ทางรังสีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563	20
ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัยทาง ชีวภาพ และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563	23
ภาคผนวก ข	25
ตารางที่ 1 ร้อยละการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ของส่วนงาน	25
ตารางที่ 2 ความต่อเนื่องของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ของส่วนงาน	25
ภาคผนวก ค	26
ตารางที่ 3 รายชื่อหลักสูตร/การอบรมและแนวปฏิบัติ/คู่มือ ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ตั้งแต่ปี 2560 – 2563	26
ภาคผนวก ง	28
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนบุคลากรผู้ผ่านการอบรมตั้งแต่ปี 2560 – 2563 (นับสะสม)	28
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนิสิตผู้ผ่านการอบรมตั้งแต่ปี 2560 – 2563 (นับรายปี)	30
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนบุคลากรที่ผ่านอบรมการตรวจประเมินด้านความปลอดภัย ตั้งแต่ปี 2560 – 2563	31

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนบุคลากรที่ผ่านการอบรมหลักสูตรความปลอดภัย จำแนกตามส่วนงาน ตั้งแต่ปี 2560 – 2563	32
ภาคผนวก จ	34
ตารางที่ 8 รายการปรับปรุงและซ่อมแซมเพื่อ <u>ยกระดับความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ</u> ของอาคารที่เข้าร่วมโครงการปี พ.ศ. 2560 – 2563 และโครงการนำร่อง พ.ศ. 2559	34
ตารางที่ 9 รายการปรับปรุงระบบความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องเพื่อ <u>ยกระดับความปลอดภัยของอาคาร</u> ที่เข้าร่วมโครงการฯ ปี พ.ศ. 2560 – 2563 และโครงการนำร่อง พ.ศ. 2559	36

รายงานประจำปี 2563

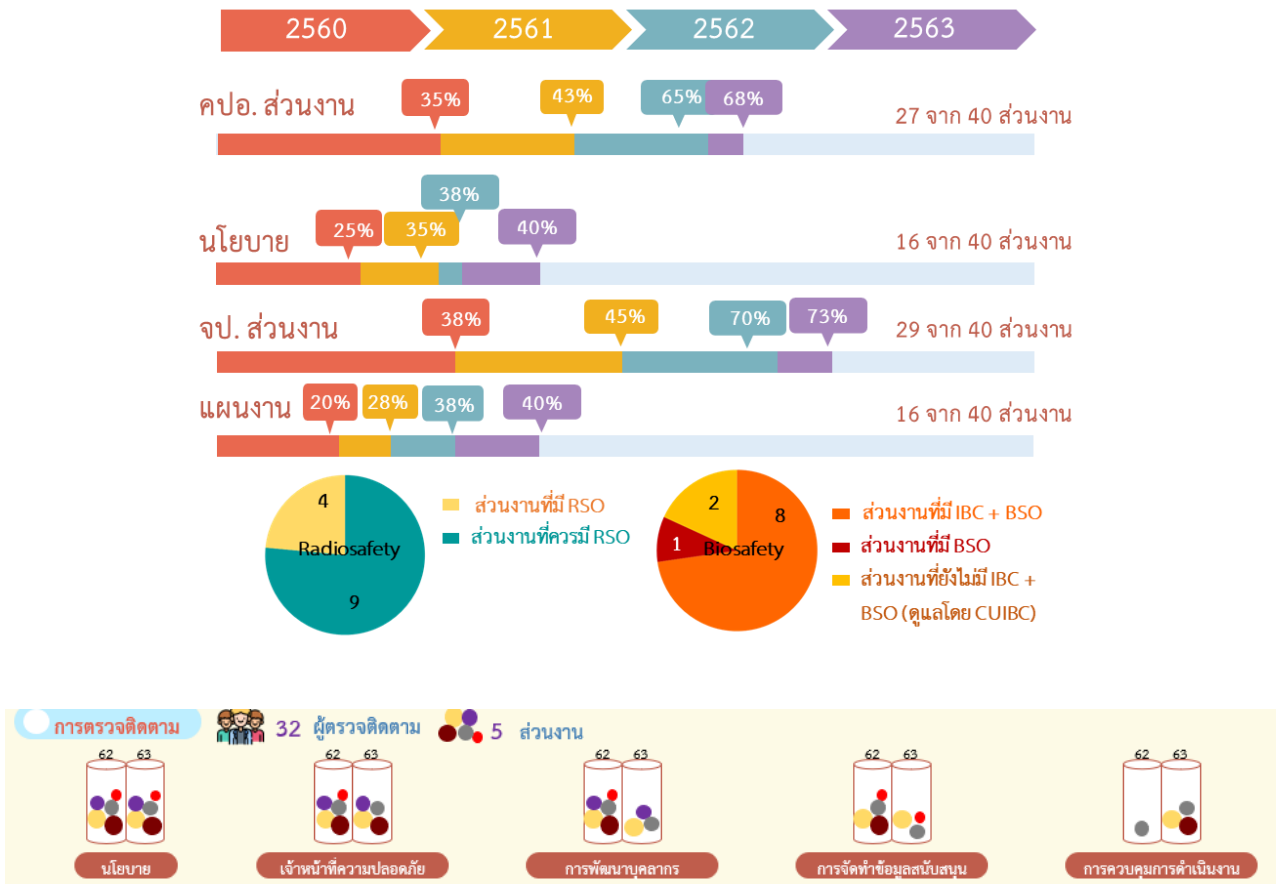
คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ และศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม และแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2560-2564 โดยมีวิสัยทัศน์ที่จะนำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นองค์กรที่ปลอดภัยอุบัติเหตุ (ZERO ACCIDENT)

ผลการดำเนินการในปีงบประมาณ 2563 สามารถสรุปได้ในประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การสร้างระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย (SHE System)

ตั้งแต่ปี 2560 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ประกาศนโยบายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในข้อแรก ได้ระบุว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีพันธสัญญาในการจัดระบบและสร้างกระบวนการบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัย สภาพแวดล้อมในการทำงาน และคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้มีการดำเนินการ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระดับมหาวิทยาลัย ในปี 2563 ศปอส. และ คปอ. จุฬาฯ ได้จัดทำประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งครอบคลุมความปลอดภัยในทางเคมี ชีวภาพ รั้งสี และอาชีวอนามัย เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนหลักในการสร้างระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย โดยมีข้อกำหนดให้ส่วนงานต่าง ๆ มีการดำเนินการด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประจำส่วนงาน (คปอ. ส่วนงาน) หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานประจำส่วนงาน (จป. ส่วนงาน จป. ชีวภาพ และ จป. รั้งสี) การจัดทำนโยบายและแผนงานด้านความปลอดภัยฯ ประจำปี การจัดทำคู่มือด้านความปลอดภัยฯ แก่นิสิตและบุคลากรทุกระดับ และการกำกับตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการตามแผนงานด้านความปลอดภัยฯ รายละเอียดแนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ พ.ศ. 2563 ในภาคผนวก ก ซึ่งได้จัดประชุมชี้แจงให้ส่วนงานทราบเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2563 ปัจจุบันจากจำนวน 40 ส่วนงานทั้งหมดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีส่วนงานที่เข้าร่วมดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ โดยมี คปอ. ส่วนงานจำนวน 27 ส่วนงาน (68%) มีการประกาศนโยบายความปลอดภัยของส่วนงานจำนวน 16 ส่วนงาน (40%) มี จป. ส่วนงานจำนวน 29 ส่วนงาน (73%) มีแผนงานด้านความปลอดภัยฯ จำนวน 16 ส่วนงาน (40%) และมีรายงานผลดำเนินงานจำนวน 15 ส่วนงาน ซึ่งมีการดำเนินงาน 80% ของแผนงานด้านความปลอดภัยของส่วนงาน รายละเอียดส่วนงานที่มีการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในภาคผนวก ข จึงเห็นได้ว่าการขยายตัวของการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยครอบคลุมส่วนงานที่มีห้องปฏิบัติการ ซึ่งจัดว่าเป็นส่วนงานที่มีความเสี่ยงสูงได้ทั้งหมด (100%) ตามเป้าหมาย และยังมีส่วนงานที่ไม่ได้มีห้องปฏิบัติการ แต่เข้าร่วมด้วยความสมัครใจอีกจำนวนหนึ่ง โดยมีการติดตามการดำเนินงานผ่านการรายงานผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ผ่านการประชุมเครือข่าย คปอ. และการรายงานประจำปี ตลอดจนการตรวจติดตามการดำเนินงาน แต่เนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด-19 ในปี 2563 ทำให้ไม่สามารถขยายผลการตรวจติดตามไปยังส่วนงานใหม่ จึงดำเนินการตรวจติดตามกับส่วนงานนำร่อง 5 ส่วนงานเดิมที่เข้าร่วมโครงการตรวจติดตามระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ จากปี

2562 ซึ่งพบว่าในปี 2563 ส่วนงานนำร่องส่วนใหญ่ยังคงมีการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับข้อกำหนดของระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ ประกอบด้วย การประกาศนโยบายด้านความปลอดภัยฯ ของส่วนงาน การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยประจำส่วนงาน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านความปลอดภัยฯ การจัดทำข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ และการควบคุมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ซึ่งทำให้ส่วนงานมีการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ ได้อย่างเป็นระบบ สรุปการดำเนินงานระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในปีงบประมาณ 2560 – 2563 แสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 การดำเนินงานระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในปีงบประมาณ 2560 – 2563

แม้ว่าการดำเนินงานเพื่อสร้างระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ ในระยะ 4 ปีแรกของการจัดตั้ง ศปอส. จะมีจำนวนส่วนงานเข้าร่วมมากขึ้น แต่ก็ยังมีส่วนงานที่ยังไม่ได้เข้าระบบฯ คิดเป็นถึง 30% ของส่วนงานในมหาวิทยาลัย โดยมีสาเหตุจากผู้บริหารบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญมากอย่างที่ควร โดยอาจจะเห็นว่าส่วนงานของตนเองไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ไม่ทราบความรับผิดชอบตามกฎหมาย หรือคิดว่าส่วนงานได้ดำเนินการอยู่แล้ว โดยไม่ทราบปัญหาหน้างาน หรือไม่มีแผนและงบประมาณไว้รองรับ ดังนั้น ผู้บริหารทุกระดับจึงควรได้รับการอบรมในหลักสูตรความรู้ความปลอดภัยในการทำงานสำหรับผู้บริหาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ทั้งในแง่กฎหมาย นโยบาย และการขับเคลื่อนการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ศปอส. อยู่ระหว่างการจัดทำเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหาร ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวง

แรงงาน ให้เหมาะสมกับบริบทของจุฬาฯ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเปิดหลักสูตรใหม่นี้ให้ผู้บริหารสามารถเข้ารับการอบรมในรูปแบบออนไลน์ได้ในปี 2564

2. การพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย (SHE Tools)

ศปอส. ได้สร้างเครื่องมือ และระบบที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย ฐานข้อมูลด้านความปลอดภัยฯ ที่ครอบคลุมด้านเคมี รัังสีชีวภาพ และข้อมูลการอบรมของบุคลากร ในปี 2563 มีฐานข้อมูลจำนวน 10 ฐานข้อมูล (83% ของฐานข้อมูลหลักที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินการ) โดยมีฐานข้อมูลใหม่ที่สำคัญคือ ฐานข้อมูลกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยฯ และฐานข้อมูลชนิด-ปริมาณสารรังสีกากกัมมันตรังสี ที่ทำให้เกิดการจัดการอย่างเป็นระบบ (ฐานข้อมูล) ระบบสารเคมีและของเสีย Chemtrack & Wastetrack 2016 ทำให้ทราบถึงความเสี่ยงของห้องปฏิบัติการ/อาคาร สามารถแบ่งปันสารเคมี และนำไปสู่การลดการปลดปล่อยของเสียอันตรายสู่สิ่งแวดล้อม ลดการเกิดของเสียอันตรายโดยไม่จำเป็น สามารถบริหารความเสี่ยงจากสารเคมีและของเสียอันตราย โดยในปีงบประมาณ 2563 มีห้องปฏิบัติการที่มีการเคลื่อนไหวของสารเคมี 334 ห้อง มีปริมาณสารเคมีสะสมทั้งหมดรวม 109 ตัน พบว่า ของเหลวไวไฟ มีปริมาณสูงที่สุด 42 ตัน รองลงมา คือ สารกัดกร่อน 14 ตัน และสารพิษ 10 ตัน ในส่วนของเสียจากห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี 207 ห้อง มีปริมาณทั้งหมด 58 ตัน แต่เมื่อคิดยอดจากสารเคมีที่ใช้หมดไปคือ 23 ตัน ซึ่งมีความแตกต่างกันอยู่ค่อนข้างมาก อาจเกิดจากการเพิ่มปริมาตรของของเสียในระหว่างกระบวนการเช่น สารเคมีที่รับเข้ามาเป็นของแข็ง แต่เวลาที่อยู่ในรูปสารละลาย โดยพบว่าของเสียประเภท oxygenated มีปริมาณสูงที่สุดคือ 17 ตัน รองลงมา คือ ของเสียประเภทปิโตรเลียม 8 ตัน และของแข็งเผาไหม้ได้ 6 ตัน ซึ่งปริมาณสารเคมีและของเสียดังกล่าวใกล้เคียงกับในปี 2562 ในส่วนของเสียจากห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับสารชีวภาพมีปริมาณ 4.33 ตัน (เริ่มดำเนินการนำร่องเก็บข้อมูลของเสียชีวภาพ 2 ส่วนงาน ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์) คิดเป็นส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เปรียบเทียบกับปี 2562 อันเนื่องมาจากมีการอบรมเกี่ยวกับการกำจัดของเสียชีวภาพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการรวบรวมของเสียชีวภาพ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานทราบวิธีจัดการของเสียชีวภาพที่ถูกวิธีและทราบระบบการทิ้งของเสียมากขึ้น นอกจากนี้ระบบการจัดการของเสียที่เป็นสารเคมีและชีวภาพแล้ว ศปอส. ยังได้จัดให้มีโครงการสนับสนุนการส่งกำจัดกากกัมมันตรังสี โดยมีการสนับสนุนงบประมาณให้กับส่วนงานเพื่อดำเนินการกำจัดของเสียตกค้างสะสมเฉพาะในปีแรก กิจกรรมแบ่งปันสารเคมีและบริจาคสารเคมีที่ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายจากการซื้อสารเคมีขวดใหม่ และกิจกรรมเก็บท่อแก๊สเปล่าหรือที่ไม่ใช้แล้ว จากฐานข้อมูล ChemTrack และ CULab สามารถจัดทำแผนภาพสรุปความเสี่ยงที่เกิดจากการเคมีที่เป็นของเหลวไวไฟ ห้องปฏิบัติการทางชีวภาพ และห้องปฏิบัติการทางรังสีในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้แสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 แผนภาพการกระจายของสารเคมีที่เป็นของเหลวไวไฟ ห้องปฏิบัติการทางชีวภาพ และห้องปฏิบัติการทางรังสี

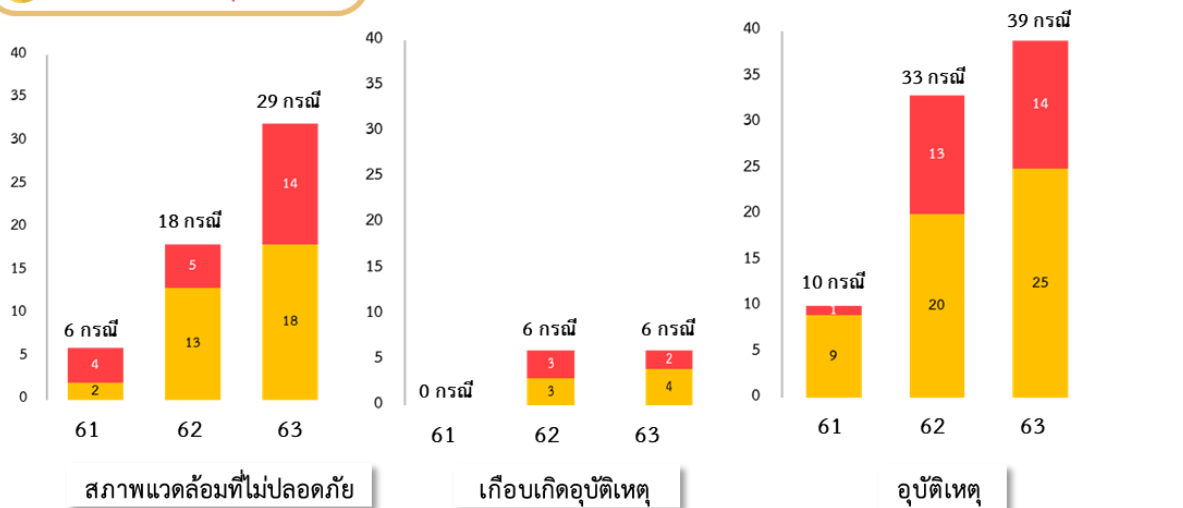
ในส่วนของฐานข้อมูลอุบัติการณ์ ในปีงบประมาณ 2563 มีการรายงานสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย จำนวน 29 เหตุการณ์และอุบัติเหตุ จำนวน 39 เหตุการณ์ ซึ่งเพิ่มขึ้น จากปีงบประมาณ 2562 จำนวน 11 และ 6 เหตุการณ์ ตามลำดับ จากรายงานเหตุการณ์ทั้งหมดมีผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไข/สืบสวนสาเหตุแล้วเสร็จไปกว่าร้อยละ 50 ศปอศ. ได้นำข้อมูลมาถอดบทเรียนและวางแนวทางในการป้องกันเหตุลักษณะเดียวกันในอนาคต โดยได้นำข้อมูลมานำเสนอในที่ประชุม คปอ.อย่างสม่ำเสมอเป็นรายไตรมาส เพื่อให้คปอ.รับทราบ พิจารณา และเสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขตามหน้าที่ของ คปอ. ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 โดยสามารถแสดงสถิติอุบัติการณ์ในปีงบประมาณ 2561 – 2563 ดังในรูปที่ 3 และ 4 พบว่าในปี 2563 อัตราการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในระดับความรุนแรงระดับ 2 ขึ้นไป (ปานกลาง-สูง) คิดเป็น 0.03 รายต่อ 100 คนต่อปี อย่างไรก็ตาม สถิติในฐานข้อมูลรายงานอุบัติการณ์ยังอาจจะน้อยกว่าความเป็นจริง เนื่องจากอาจมีอีกหลายอุบัติการณ์ที่ยังไม่ได้รับการรายงาน ศปอศ. จึงได้ดำเนินการเชิงรุกในการประชาสัมพันธ์และติดตามให้ผู้รับผิดชอบตลอดจนประชาคมจุฬาฯได้ทราบช่องทางและเข้ามาใช้ระบบแจ้งเหตุ อีกทั้งยังได้พัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน SHECU ซึ่งจะมีเมนูที่ใช้รายงานสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย และรายงานอุบัติการณ์ เพื่อเพิ่มความสะดวกแก่ผู้รายงาน และยังใช้เป็นช่องทางในการส่งข่าวสาร และรณรงค์ส่งเสริมสร้างความตระหนักแก่ประชาคมจุฬาฯอีกด้วย

ระบบรายงานอุบัติการณ์

เริ่มใช้งาน มิถุนายน 2561

■ ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไข

■ ดำเนินการแก้ไข/สืบสวนเหตุ

รูปที่ 3 สถิติรายงานอุบัติการณ์ในปีงบประมาณ 2561 – 2563

อุบัติเหตุ : ความรุนแรงระดับ 2 ขึ้นไป (ปานกลาง-สูง)

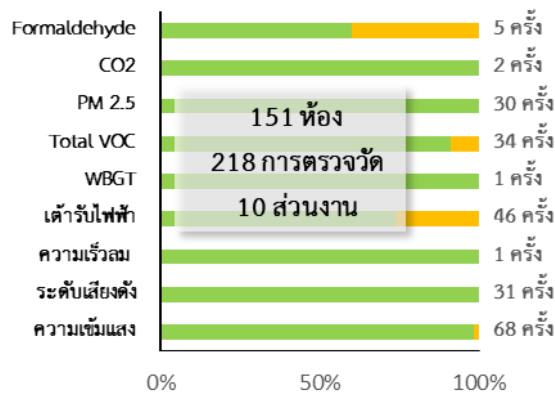
ความรุนแรง	ปี 61	ปี 62	ปี 63
เสียชีวิต	0	0	0
บาดเจ็บและหยุดงาน ตั้งแต่ 3 วัน	1	1	0
อพยพจากพื้นที่เกิดเหตุ	1	1	1
ขอความช่วยเหลือจากส่วนงานอื่น	2	8	6
ทรัพย์สินเสียหาย มากกว่า 10,000 บาท	3	5	8
จำนวนอุบัติเหตุระดับ 2 ขึ้นไปทั้งหมด	6	12	14
สัดส่วนระหว่างอุบัติเหตุระดับ 2 ขึ้นไป (ปานกลาง-สูง) ต่อจำนวนอุบัติเหตุทั้งหมด	0.60	0.36	0.36

ระดับความรุนแรงและผลกระทบของอุบัติเหตุ **			
ระดับความรุนแรง	ลักษณะของเหตุการณ์	ความเสียหายทางร่างกาย	ความเสียหายทางการเงินและทรัพย์สิน
1 (น้อย)	- เป็นเหตุการณ์ที่อยู่ในขอบเขตจำกัด สามารถควบคุมได้เองด้วยทรัพยากรที่มีอยู่ (สามารถตอบโต้เหตุการณ์ได้เอง)	- ไม่มีการบาดเจ็บ หรือ - บาดเจ็บเล็กน้อย หรือ - มีการหยุดงาน ไม่เกิน 3 วัน	- ไม่เกิดความเสียหายทางการเงินและทรัพย์สิน - ไม่เกิน 10,000 บาท
2 (ปานกลาง)	- เป็นเหตุการณ์ที่มีอันตรายและผลกระทบต่อชีวิต/ทรัพย์สิน และ สิ่งแวดล้อม - มีการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่เกิดเหตุ - มีการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ ในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อตอบโต้หรือระงับเหตุ (ขอความช่วยเหลือจากส่วนงาน/มหาวิทยาลัย)	- มีการบาดเจ็บ และ - มีการหยุดงาน มากกว่า 3 วันขึ้นไป	- มากกว่า 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 1 ล้านบาท
3 (มาก)	- เป็นเหตุการณ์ที่ร้ายแรง ส่งผลต่อชีวิต/ทรัพย์สิน และ สิ่งแวดล้อม - จำเป็นต้องอพยพประชาชนออกจากพื้นที่เกิดเหตุเป็นบริเวณกว้าง - มีการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ จากภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญมาร่วมดำเนินการตอบโต้หรือระงับเหตุ (เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ของกรมควบคุมมลพิษ เป็นต้น)	- มีการบาดเจ็บสาหัส หรือ - สูญเสียอวัยวะ / ทุพพลภาพ หรือ - เสียชีวิต	- มากกว่า 1 ล้านบาท

** หลักเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความรุนแรงของอุบัติเหตุ คือ พิจารณาจากระดับความรุนแรงที่มากที่สุดขององค์ประกอบแต่ละเหตุการณ์นั้น (ลักษณะของเหตุการณ์หรือความเสียหายทางร่างกายหรือความเสียหายทางการเงินและทรัพย์สิน) ว่าเกิดขึ้นรุนแรงมากที่สุดในระดับใด

รูปที่ 4 สถิติรายงานอุบัติการณ์ในปีงบประมาณ 2561 – 2563 ในระดับความรุนแรงระดับ 2 ขึ้นไป

นอกจากนี้ ศปอส. ยังได้จัดให้มีการให้บริการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ ของจุฬาฯ โดยได้เปิดให้บริการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2561 ได้รับความสนใจจากส่วนงานทั้งการให้บริการตรวจวัด และการให้บริการยืมเครื่องมือไปดำเนินการตรวจวัดด้วยตนเอง ซึ่งเจ้าหน้าที่ของ ศปอส. จะบริการให้คำแนะนำและสาธิตวิธีการใช้งานเครื่องมือตรวจวัดฯ เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถนำเครื่องมือตรวจวัดฯ ไปใช้ตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ นอกจากนี้ ศปอส. ยังจัดการอบรมสาธิตวิธีการใช้งานเครื่องมือตรวจวัดอื่น ๆ อีกด้วย ผลจากการตรวจวัดในปี 2563 พบว่ามีการตรวจวัดสภาพแวดล้อมทางเคมีและทางกายภาพจำนวน 218 ครั้ง จาก 151 ห้อง ใน 10 ส่วนงาน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับผ่านมาตรฐานความปลอดภัย อีกทั้งในบริเวณที่เคยไม่ผ่านมาตรฐานความปลอดภัยในปีก่อน เมื่อได้รับคำแนะนำให้ปรับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ส่วนใหญ่ก็สามารถปรับปรุงพัฒนาจนเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย ซึ่งเป็นผลดีในระยะยาวแก่นิสิตและบุคลากรที่ปฏิบัติงาน สถิติการให้บริการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานในปีงบประมาณ 2563 แสดงในรูปที่ 5

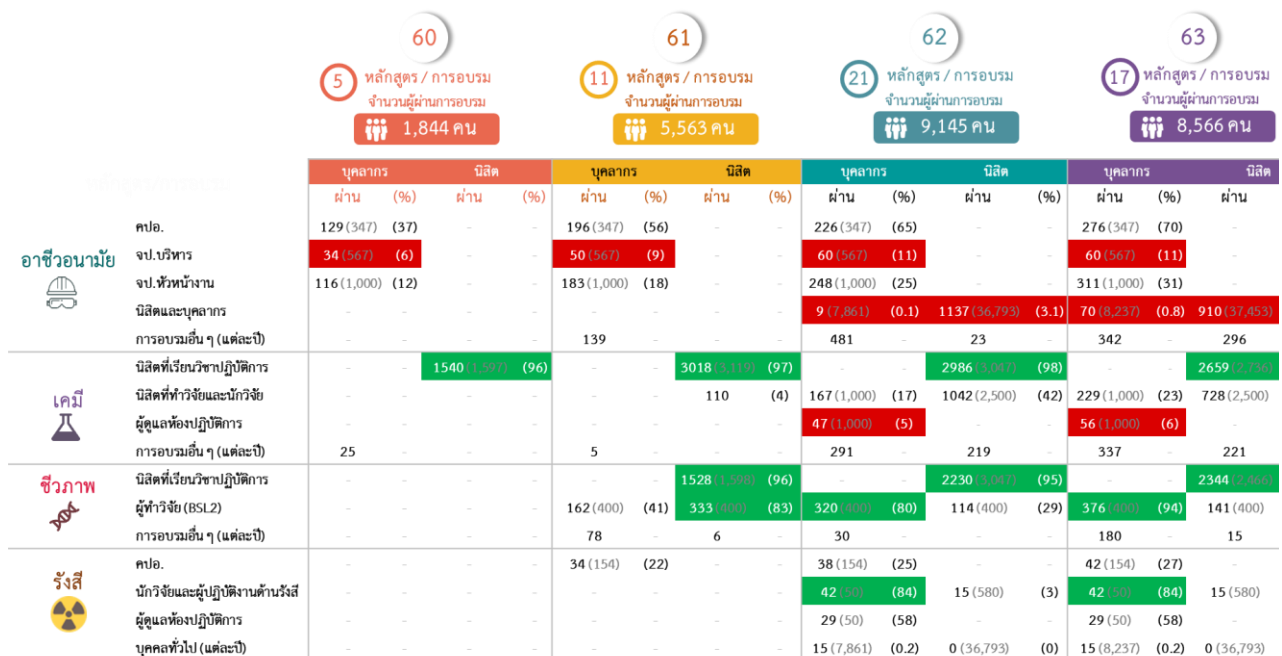
รูปที่ 5 การบริการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานในปีงบประมาณ 2563
(แถบสีเขียว หมายถึง ผ่านมาตรฐานความปลอดภัย และแถบสีเหลือง หมายถึงมีบางส่วนไม่ผ่านมาตรฐานความปลอดภัย)

การพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ (SHE Tools) ในระยะต่อไปจะมุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนให้มีการนำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นไปใช้อย่างเต็มที่ การปรับปรุงข้อมูลในระบบฐานข้อมูลให้มีความทันสมัยและตรงกับความเป็นจริง การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจวัดและวิเคราะห์สภาพการทำงาน ตามกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2559 และประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีตรวจวัด และการวิเคราะห์ผลการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตราย พ.ศ. 2559 และนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานและจากฐานข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงงานด้านความปลอดภัยฯ ในมหาวิทยาลัยต่อไป

3. การสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาบุคลากรผ่านการฝึกอบรม (SHE Educate)

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายความปลอดภัยฯ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยแก่ประชาคมจุฬาฯ เพื่อให้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัยตามมาตรฐาน ศปอส. ร่วมกับคณะกรรมการความปลอดภัยเฉพาะด้าน (เคมี ชีวภาพ และรังสี) เพื่อจัดทำหลักสูตรอบรมด้านความปลอดภัย

ต่าง ๆ ที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับ จำนวนหลักสูตรและการอบรมทั้งหมด 27 หลักสูตร รายละเอียดในภาคผนวก ค ครอบคลุมด้านความปลอดภัยทางเคมี ชีวภาพ รังสี และความปลอดภัยพื้นฐาน แต่ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ต้องยกเลิกการอบรมเชิงปฏิบัติการหรือการอบรมพัฒนาทักษะ บางหลักสูตร เป็นผลให้ในปีงบประมาณ 2563 มีการจัดอบรมด้านความปลอดภัยฯ เพียง 17 หลักสูตร (บางหลักสูตร จัดมากกว่า 1 ครั้งในรอบปี และหลักสูตรส่วนใหญ่จำเป็นต้องปรับการอบรมเป็นแบบออนไลน์ มีผู้ผ่านการอบรม ทั้งหมด 8,566 คน (นิสิต 7,315 คน บุคลากร 1,251 คน) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 67.8 และ 29.3 จากฐานนิสิตและ บุคลากรที่มีความจำเป็นต้องได้รับการอบรม จำแนกเป็นด้านเคมี 4,179 คน ด้านชีวภาพ (หลักสูตรผ่านการรับรอง จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์) 3,056 คน ด้านรังสี 143 คน และด้านอาชีวอนามัย 2,265 คน รายละเอียดใน ภาคผนวก ง โดยสัดส่วนของนิสิตที่ได้รับการอบรมตามปัจจัยเสี่ยงด้านเคมีและด้านชีวภาพสูงกว่าร้อยละ 90 จากฐาน นิสิตที่จำเป็นต้องได้รับการอบรมตามลักษณะความเสี่ยงดังกล่าว ในขณะที่สัดส่วนของบุคลากรที่ได้รับการอบรมตาม กฎหมายค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร มีเพียงร้อยละ 11 ของผู้บริหารใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ผ่านการอบรม ซึ่งอาจจะเกิดจากการที่ผู้บริหารไม่มีเวลาที่จะเข้าอบรมต่อเนื่องสองวันเต็ม พร้อมกันในเวลาที่กำหนด ศปอส. จะได้พัฒนาหลักสูตรใหม่ที่ยังคงสาระสำคัญของหลักสูตรจป.บริหาร ที่มีความ เหมาะสมกับบริบทของผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้บริหารให้เข้ารับการอบรมมาก ขึ้น โดยในการอบรมทุกหลักสูตรจะมีการเน้นนโยบายความปลอดภัยของจุฬาฯ พร้อมทั้งมีการสอบวัดความรู้หลังการ อบรม ทำให้มั่นใจได้ว่าประชาคมจุฬาฯได้รับทราบนโยบาย มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามลักษณะ ความเสี่ยง และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานอย่างปลอดภัย สนับสนุนการพัฒนาสาระความรู้และหลักสูตรเพื่อการบริหาร จัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ 2560 – 2563 แสดงในรูปที่ 6

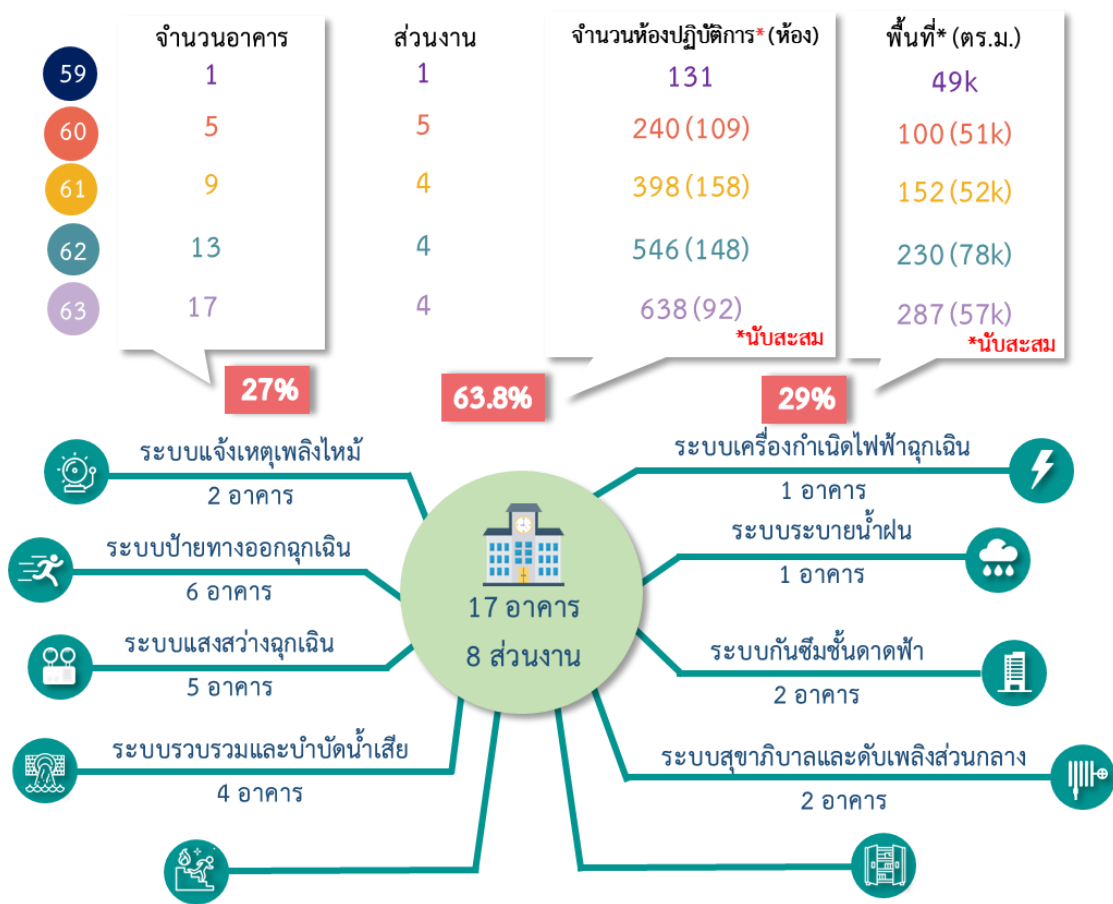

รูปที่ 6 สนับสนุนการพัฒนาสาระความรู้และหลักสูตรเพื่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ 2560 – 2563

นับแต่เริ่มดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2563) ศปอส. ได้พัฒนาหลักสูตรการอบรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงานที่ครบทุกด้าน ครอบคลุมด้านความปลอดภัยทางเคมี รั้งสี ชีวภาพ และอาชีวอนามัย แต่ประชาคมจุฬาฯ อาจยังขาดแรงจูงใจในการเข้าอบรม ทั้งในกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา/นักวิจัย ศปอส. จึงมีแผนการในการผลักดันให้มีการใช้เกณฑ์การอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานและการเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ได้ผลกับนิสิตระดับปริญญาตรีที่จำเป็นต้องผ่านการอบรมความปลอดภัยก่อนที่จะเริ่มทำปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังมีแผนจะใช้สัดส่วนของนิสิต-บุคลากรที่ผ่านการอบรมเป็นส่วนหนึ่งของดัชนีชี้วัดความสำเร็จของส่วนงาน โดยคาดว่าผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จะทำให้ในอนาคตการอบรมส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าอบรมให้สามารถเข้าได้แบบ on-demand โดยไม่ต้องรอจัดเป็นรอบ ๆ ดังเช่นที่ผ่านมาในอดีต

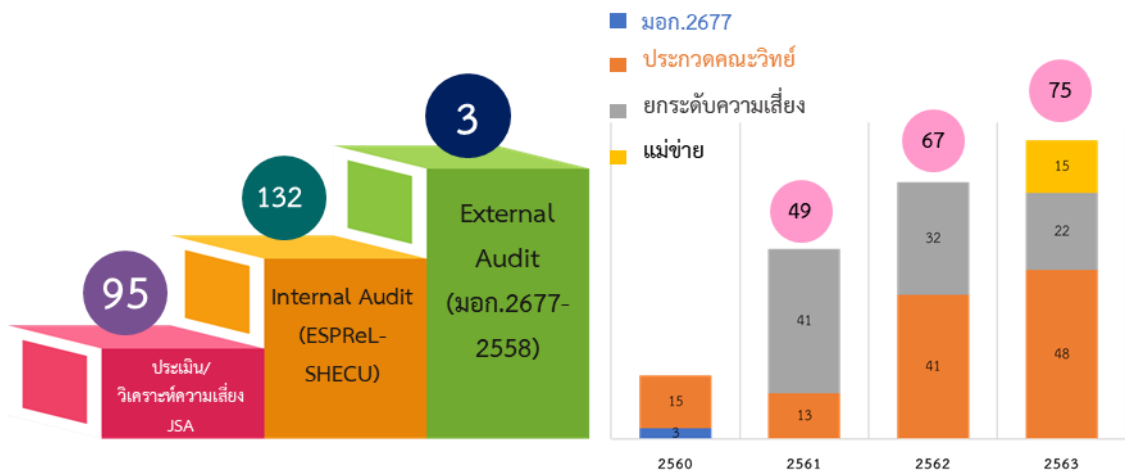
4. การยกระดับความปลอดภัยของอาคาร/สถานที่ทำงาน (SHE Enhance)

การดำเนินงานของ ศปอส. มีจุดมุ่งหมายที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ลดความเสี่ยงและเสริมภูมิคุ้มกันให้กับประชาคมจุฬาฯ และชุมชนข้างเคียง โดยดำเนินโครงการบริหารความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและการตรวจสอบอาคารแบบบูรณาการ ร่วมกับ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย (ศสอ.) ในการสำรวจอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ที่มีความเสี่ยงสูง แบบบูรณาการ ทั้งในด้านกายภาพของอาคารและห้องปฏิบัติการ การจัดการสารเคมี/ชีวภาพ/รั้งสี เชื่อมโยงข้อมูลปริมาณและความเป็นอันตรายสารเคมีจากระบบ ChemTrack & WasteTrack 2016 กับแผนผังอาคารร่วมกับแบบจำลองข้อมูลอาคาร (Building Information Modeling; BIM) โดยส่วนงานที่เป็นเจ้าของอาคารจะได้รับรายงานที่สำรวจประเด็นความเสี่ยงพร้อมทั้งข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข และเมื่อมีการปรับปรุงในประเด็นพื้นฐานตามข้อกำหนดแล้ว ส่วนงานจะได้รับงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงด้านกายภาพเพื่อลดความเสี่ยงในประเด็นสำคัญ และมีข้อมูลงบประมาณที่จะใช้ในการวางแผนการปรับปรุงในอนาคตสำหรับประเด็นที่มีความเสี่ยงรองลงไป นับถึงปี 2563 มีอาคารที่ได้เข้าร่วมโครงการแล้วร้อยละ 27 ของอาคารที่มีความเสี่ยงสูงในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 62 อาคาร ครอบคลุมห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 638 ห้อง นอกจากนี้ยังได้มีการประสานงานกับส่วนงานในจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุฉุกเฉิน กรณีอัคคีภัย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินต่อไป รายละเอียดโครงการบริหารความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและตรวจสอบอาคารบูรณาการ ปีงบประมาณ 2559 – 2563 ในภาคผนวก จ และรูปที่ 7 รวมงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย 50.07 ล้านบาท และส่วนงานสมทบ 44.90 ล้านบาท

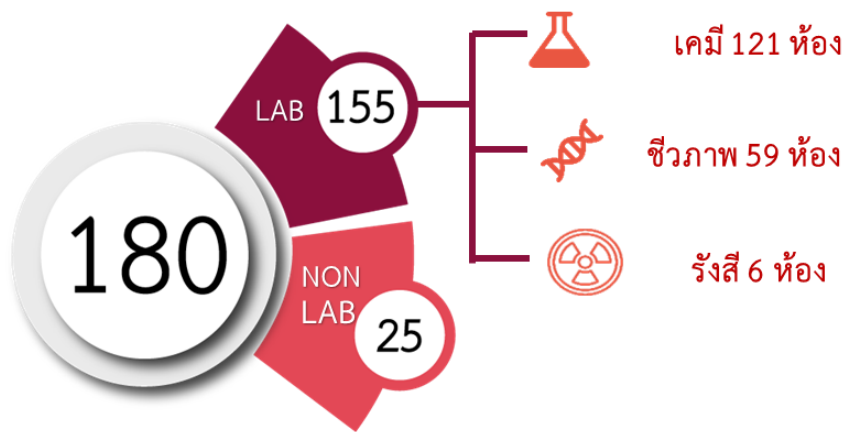

รูปที่ 7 รายละเอียดโครงการบริหารความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและตรวจสอบอาคารบูรณาการ
ปีงบประมาณ 2559 – 2563

นอกจากในระดับอาคารแล้ว ศปอศ. ยังได้จัดให้มีกิจกรรมยกระดับความปลอดภัยของสถานที่ทำงานซึ่งรวมทั้งห้องปฏิบัติการและสำนักงานในหลากหลายรูปแบบ ทั้งผ่านการจัดสรรงบประมาณแก่ส่วนงานเพื่อดำเนินกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมยกระดับความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน การจัดการประกวดห้องปฏิบัติการที่มีการพัฒนายกระดับความปลอดภัยอย่างโดดเด่น คณะวิทยาศาสตร์ การส่งเสริมให้ห้องปฏิบัติการใช้ ESPReL Checklist ในการประเมินสภาพความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ และการจัดทำแผนงานเพื่อควบคุมและยกระดับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ รวมถึงการได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในการดำเนินการโครงการมหาวิทยาลัยแม่ข่ายด้านมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ เป็นผลให้มีสถานที่ทำงานได้จัดทำแผนงานเพื่อควบคุมและยกระดับความปลอดภัยตั้งแต่ปี 2560 – 2563 จากการประเมิน/วิเคราะห์ความเสี่ยงโดยใช้ Job safety analysis (JSA) 95 ห้อง การประเมินความเสี่ยงด้วย ESPReL Checklist 132 ห้อง และผ่านการประเมินมาตรฐานระดับชาติ คือ “มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการด้านความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องสารเคมี” (มอก. 2677 – 2558) 3 ห้อง ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีจำนวนสถานที่ทำงานเข้าร่วมการจัดทำแผนงานเพื่อควบคุมและยกระดับความปลอดภัยเพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังแสดงในรูปที่ 8 โดยสรุป มีสถานที่ทำงานเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อยกระดับความปลอดภัยของสถานที่ทำงานทั้งหมด 180 ห้อง จำแนกเป็นห้องปฏิบัติการ 155 ห้อง ประกอบด้วยห้องปฏิบัติการด้านเคมี 121 ห้อง ด้านชีวภาพ 59 ห้อง และด้านรังสี 6 ห้อง และห้องสำนักงาน 25 ห้อง แสดงดังรูปที่ 9

รูปที่ 8 จำนวนสถานทำงานเข้าร่วมการจัดทำแผนงานเพื่อควบคุมและยกระดับความปลอดภัย
ในปีงบประมาณ 2560 – 2563

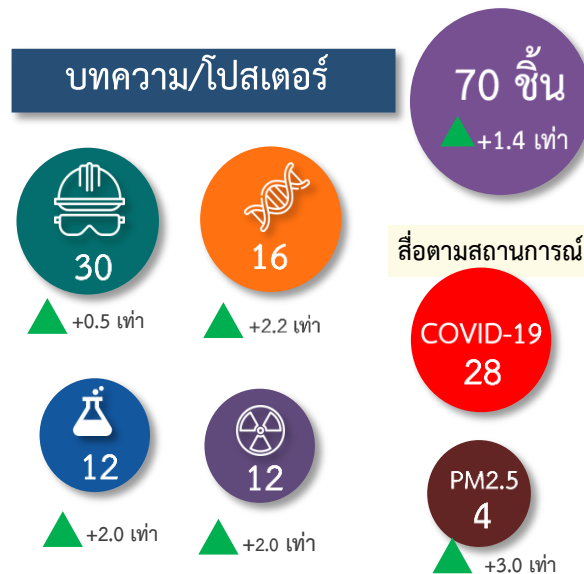

รูปที่ 9 ประเภทของห้องที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมควบคุมและยกระดับความปลอดภัย
ในปีงบประมาณ 2560 – 2563

ปัจจัยที่สำคัญที่เป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อนการควบคุมและยกระดับความปลอดภัยอย่างเต็มรูปแบบคือ อัตรากำลังของผู้ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย ทั้งใน ศปอส. และในส่วนงานมีจำกัด รวมทั้งส่วนงานยังขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ด้านความปลอดภัยของตนเอง ดังนั้น การขยายอัตรากำลัง การกำหนดภาระงานด้านความปลอดภัยที่ชัดเจนให้กับบุคลากร การกำหนดให้การดำเนินงานด้านความปลอดภัยเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของส่วนงาน รวมทั้งการกำหนดให้ส่วนงานดำเนินงานด้านความปลอดภัยให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติฯ 4 ด้าน (เคมี ชีวภาพ รังสี และอาชีวอนามัย) ของจุฬาฯ จึงมีความสำคัญในการขยายผลและทำให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องพิจารณาสนับสนุนต่อไป

5. การสร้างเสริมความร่วมมือกับประชาคมจุฬาฯ และสังคม (SHE Share)

อีกหนึ่งพันธกิจที่สำคัญของ ศปอ.ส. คือ สร้างสื่อความรู้ด้านความปลอดภัยฯ และเผยแพร่ตามช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ และยูทูป ให้ถึงกลุ่มเป้าหมายทั้งภายในมหาวิทยาลัย และแก่สังคม ในปีงบประมาณ 2563 ได้จัดทำสื่อความรู้ด้านความปลอดภัยฯ ครอบคลุมด้านความปลอดภัยทางเคมี รังสี ชีวภาพ และอาชีวอนามัย ทั้งหมด 70 ชิ้น แสดงดังรูปที่ 10 เพิ่มขึ้น 1.4 เท่าจากปีงบประมาณ 2562 โดยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ศปอ.ส. ได้จัดทำสื่อตามสถานการณ์โดยอ้างอิงสาระสำคัญจากประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติของภาครัฐ และองค์กรด้านสุขอนามัยในระดับนานาชาติ ประกอบกับบทความเชิงวิชาการ สร้างสรรค์เป็นสื่อความรู้ เพื่อป้องกันโรคโควิด-19 ในสถานที่ทำงาน ที่พักอาศัย และในชีวิตประจำวัน จำนวนทั้งสิ้น 28 ชิ้น และมีความร่วมมือกับคณะวิทยาศาสตร์ในการผลิตและแจกเจลแอลกอฮอล์จำนวน 2,930.9 ลิตร ให้กับสำนัก/คณะ/วิทยาลัย/สถาบัน/ศูนย์ จำนวน 65 แห่ง โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมจากกองทุนสำรอง สำนักงานมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2563 เพื่อจัดหาวัสดุวิทยาศาสตร์เพื่อจัดทำเจลล้างมือเพื่อสุขอนามัย นอกจากนี้ ในช่วงไตรมาส 1-2 ได้มีสถานการณ์วิกฤติฝุ่น PM2.5 ศปอ.ส. ได้ผลิตสื่อสร้างความตระหนักรู้ จำนวน 4 ชิ้น ประกอบด้วยวีดิทัศน์สาธิตการใช้หน้ากาก N95 อย่างถูกวิธี และโปสเตอร์ความรู้อีก 3 ชิ้น ร่วมกับการแจกหน้ากาก จำนวน 3,500 ชิ้น เพื่อป้องกันฝุ่น PM 2.5 แก่ประชาคมจุฬาฯ และบุคคลภายนอกที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ผลจากการสื่อสารประชาสัมพันธ์ดังกล่าว เป็นผลให้มียอดการเข้าถึงเว็บไซต์ (www.shecu.chula.ac.th) จำนวน 264,496 ครั้ง และมีจำนวนผู้ติดตามเฟซบุ๊ก SHECU จำนวน 6,124 คน เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2562 อย่างมีนัยสำคัญ

รูปที่ 10 จำนวนสื่อความรู้ด้านความปลอดภัยฯ
จำแนกเป็นด้านความปลอดภัยทางเคมี รังสี ชีวภาพ และอาชีวอนามัย

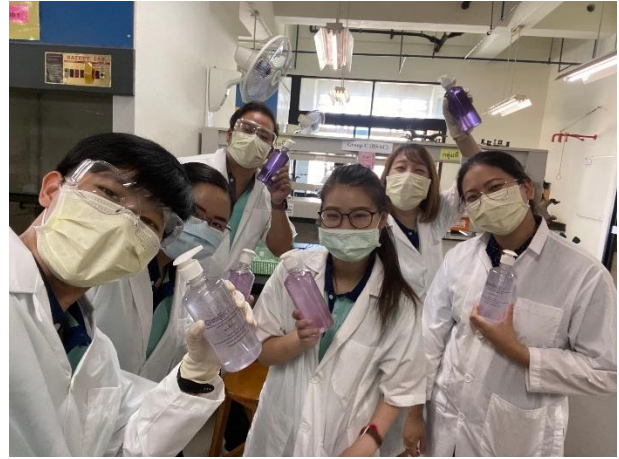
รูปที่ 11 การแจกหน้ากาก N95 ร่วมกับศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาฯ และคณะสหเวชศาสตร์

นอกจากการผลิตสื่อความรู้ด้านความปลอดภัยฯ ศปอส. ได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมทั้งจากนิสิตและบุคลากร ได้แก่ การจัดงาน Chula Safety 2020 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมจาก คปอ. ส่วนงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานด้านความปลอดภัยฯ บุคลากรและนิสิต ร่วมประกวดและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และกระตุ้นจิตสำนึกด้านความปลอดภัยฯ ซึ่งจากการถ่ายทอดสดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านทาง เฟซบุ๊ก ของ จุฬาฯ และของ ศปอส. มีผู้เข้าถึงจำนวน 10,155 ครั้ง และมีการแชร์ต่อไปอีก 138 ครั้ง แต่เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ต้องจัดงานในรูปแบบผสมระหว่าง on-site และ online โดยกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นแบบ online เพื่อหลีกเลี่ยงความแออัด เช่น พิธีเปิด การอบรม การเสวนา/สัมมนา การประกาศรายชื่อส่วนงาน/บุคลากรที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ และเชิญรับมอบโล่ และเกียรติบัตร พร้อมถ่ายรูปร่วมกับผู้บริหาร ศปอส. ตามวันเวลา

ที่นัดหมายในภายหลัง และจัดให้มีบอร์ดนิทรรศการความรู้ด้านความปลอดภัยฯ ต่าง ๆ บริเวณโถงชั้นล่างของอาคารมหามกุฏ เพื่อให้นิสิต และบุคลากรที่สนใจได้เข้าชม โดยมีพิธีกรแนะนำสาระสำคัญของบอร์ดนิทรรศการแก่ผู้เข้าชมทางช่องทาง online ด้วย นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีการประกวด Chula Safety Ambassador 2020 ซึ่งเป็นกลุ่มนิสิต 7 คน จาก 5 ส่วนงาน ทำหน้าที่สร้างสรรค์ ถ่ายทอด และเป็นสื่อกลางเผยแพร่สื่อความปลอดภัยฯ ให้ถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มนิสิต การจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อขับเคลื่อนพลังสรรค์สร้างยุทธศาสตร์ความปลอดภัยยั่งยืน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อรวบรวมความเห็นจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยจากส่วนงานต่าง ๆ สำหรับประกอบการร่างแผนยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2565-2569 การจัดอบรมผลิตเจลแอลกอฮอล์เพื่อให้นิสิตและบุคลากรสามารถทำเจลแอลกอฮอล์สำหรับใช้ป้องกันโรคโควิด-19 การสนับสนุนให้ส่วนงานจัดประกวดความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ การร่วมสำรวจความปลอดภัยในสำนักงานของส่วนงาน และการเป็นวิทยากรอบรมความปลอดภัยพื้นฐานตามลักษณะงานของส่วนงาน โดยในปีงบประมาณ 2563 นี้ ศปอส. ได้พัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน SHECU เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสาร และการอบรมของ ศปอส. รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการรายงานความไม่ปลอดภัยในการทำงานผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยในปีงบประมาณ 2563 ได้เริ่มจัดทำแอปพลิเคชันในระบบ Androids และคาดว่าจะเปิดให้บริการสำหรับระบบ iOS ได้ในปีงบประมาณ 2564

รูปที่ 12 จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อขับเคลื่อนพลังสรรค์สร้างยุทธศาสตร์ความปลอดภัยยั่งยืน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 13 กิจกรรมอบรมผลิตเจลแอลกอฮอล์เพื่อให้นิสิตและบุคลากร

ตลอดช่วงปีงบประมาณ 2563 ศปอศ. ได้จัดกิจกรรมเชิงรุกเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานตามปกติท่ามกลางสถานการณ์ที่ไม่เอื้ออำนวย ได้แก่ การจัดประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย เพื่อให้ส่วนงานรับทราบแนวทางดำเนินงานด้านความปลอดภัย ที่สอดคล้องกับลักษณะความเสี่ยงของส่วนงาน การนำเสนอนโยบายความปลอดภัย และบริการต่าง ๆ ของศปอศ. ในงานปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ (NEWCOMER) ของจุฬาฯ และตามที่ส่วนงานต่าง ๆ ร้องขอ เพื่อให้พนักงานมหาวิทยาลัยที่ได้รับการบรรจุใหม่ทั้งสายวิชาการและสายปฏิบัติการรับทราบนโยบายความปลอดภัย และแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ตลอดจนบริการต่าง ๆ ของศปอศ. ตั้งแต่การเริ่มปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อรวบรวมสถิติการรับรู้นโยบายความปลอดภัย จากการอบรมและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า มีจำนวนผู้รับทราบนโยบายความปลอดภัย คิดเป็น 44% ของประชาคมจุฬาฯ เมื่อนับสะสมจากปี 2562 ดังนั้น ศปอศ. ได้ทำการสำรวจการรับรู้นโยบายความปลอดภัย พบว่ามีเพียง 420 คน หรือคิดเป็น 1% ของประชาคมจุฬาฯ ที่ตอบรับทราบนโยบายความปลอดภัย โดยผู้ที่รับทราบนโยบายและขอเบรคอยู่ในส่วนงานสายวิทยาศาสตร์เป็นส่วนใหญ่

ในระดับภายนอกมหาวิทยาลัย ศปอศ. ได้มีกิจกรรมแบ่งปันความรู้สู่สังคมอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การอบรมความรู้ด้านความปลอดภัย ให้กับหน่วยงาน/บุคคลภายนอก การร่วมเสวนาวิชาการตามสถานการณ์ อาทิ เช่น การเสวนาร่วมกับสำนักบริหารวิจัย จุฬาฯ เรื่อง ระเบิดเบรุต จุดชนวนความปลอดภัยอย่างยั่งยืน การเสวนา เรื่อง PM 2.5 แก้ปัญหาอย่างไรให้ยั่งยืน การเป็นวิทยากรรับเชิญในรายการซัวร์ก่อนแชร์ ของ อสมท. และการเป็นมหาวิทยาลัยแม่ข่ายมาตรฐานด้านความปลอดภัยภายใต้โครงการของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ซึ่งจากกิจกรรมแบ่งปันความรู้ด้านความปลอดภัย ดังกล่าว เป็นผลให้มีบุคคลภายนอกผ่านการอบรม และเข้าร่วมเสวนา จำนวน 32 ครั้ง จำนวน 1,132 คน ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัย ในสังคม

จากการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ที่มีการพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นผลเชิงประจักษ์ให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาชั้นนำด้านความปลอดภัย ดังที่ มีการเผยแพร่แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย ในสื่อระดับนานาชาติ (<https://qswownews.com/>) อย่างไรก็ตาม ศปอศ. ต้องเพิ่มการสื่อสารเชิงรุกให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ประชาคมจุฬาฯ เป็นสถาบันการศึกษาที่มีอุบัติเหตุเป็นศูนย์ (Zero Accident) พร้อมทั้งปลูกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัย แก่นิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีทักษะด้านความปลอดภัย เป็นกำลังสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ปราศจากอุบัติเหตุ และโรคจากการทำงานต่อไป

รูปที่ 14 การเสวนา เรื่อง ระเบิดเบรุต จุดชนวนความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

รูปที่ 15 การเสวนา เรื่อง PM 2.5 แก้ปัญหาอย่างไรให้ยั่งยืน

ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม
ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2563

โดยที่เป็นการสมควรมีประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551 ประกอบกับมาตรา 6 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2562 จึงอนุมัติให้มีประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ส่วนงานของมหาวิทยาลัย

“หัวหน้าส่วนงาน” หมายความว่า คณบดี ผู้อำนวยการส่วนงาน และรองอธิการบดีที่กำกับการปฏิบัติงานหรือกำกับดูแลหน่วยงานในสำนักงานมหาวิทยาลัย

“ผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมาย

ข้อ 4 ให้หัวหน้าส่วนงานมีหน้าที่จัดและดูแลสถานที่ทำงานและบุคลากรให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรมิให้ได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัย

ข้อ 5 ให้ผู้รับผิดชอบของส่วนงานบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 6 ให้อธิการบดีรักษาการตามประกาศนี้
ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามประกาศนี้ ให้เสนออธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)
ผู้รักษาการแทนอธิการบดี

ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม
ด้านเคมีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2563

โดยที่เป็นการสมควรมีประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ด้านเคมีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551 ประกอบกับมาตรา 6 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2562 จึงอนุมัติให้มีประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ด้านเคมีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ส่วนงานของมหาวิทยาลัย

“หัวหน้าส่วนงาน” หมายความว่า คณบดี ผู้อำนวยการส่วนงาน และรองอธิการบดีที่กำกับการปฏิบัติงานหรือกำกับดูแลหน่วยงานในสำนักงานมหาวิทยาลัย

“ผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมาย

ข้อ 4 ให้หัวหน้าส่วนงานมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของนิสิตและบุคลากรมิให้ได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขอนามัย

ข้อ 5 ให้ผู้รับผิดชอบของส่วนงานบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ด้านเคมี ให้เป็นไปตามหลักสากลเพื่อความปลอดภัยในการทำงานของนิสิตและบุคลากร โดยให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 6 ให้อธิการบดีรักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามประกาศนี้ ให้เสนออธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)

ผู้รักษาการแทนอธิการบดี

แนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยด้านเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความในข้อ 5 ของประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมด้านเคมี ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563

เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยด้านเคมีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นไปตามหลักสากล สามารถนำไปใช้จัดการความเสี่ยง ตลอดจนให้ความรู้และยกระดับความปลอดภัยในการทำงานของนิสิตและบุคลากร

แนวปฏิบัติสำหรับส่วนงานต้องดำเนินการ มีดังนี้

1. กำกับให้ทุกห้องปฏิบัติการที่มีการใช้สารเคมี ขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการในระบบ CU Lab ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ESPReL ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติการจัดการข้อมูลห้องปฏิบัติการ (SHE-CH-PM-001)”

2. กำกับให้ผู้ดูแลห้องปฏิบัติการและคลังกลางเก็บสารเคมี บันทึกและปรับปรุงข้อมูลการครอบครองสารเคมีลงในฐานข้อมูลสารเคมี (ChemTrack & WasteTrack) ให้มีความเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอตามเอกสาร “ระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยด้านสารเคมี (SHE-CH-PM-002)” และ “แนวปฏิบัติสำหรับคลังกลางเก็บสารเคมีระดับส่วนงานย่อย (SHE-CH-PM-003)”

3. กำกับให้ผู้ดูแลห้องปฏิบัติการและคลังกลางเก็บสารเคมีที่มีของเสียอันตรายอันเกิดจากการใช้สารเคมี บันทึกข้อมูลของเสียอันตรายลงในฐานข้อมูลของเสียอันตราย (ChemTrack & WasteTrack) ก่อนส่งไปบำบัดตามวิธีการที่เหมาะสมตามเอกสาร “ระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยของเสียอันตรายทางเคมี (SHE-CH-PM-004)”

4. แจ้งให้ผู้ใช้ห้องปฏิบัติการทุกคนทราบถึงวิธีการทำงานที่เหมาะสมภายในห้องปฏิบัติการ โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีและสภาวะการทำงานที่อันตราย เพื่อความปลอดภัยต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและสังคมโดยรอบ ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติการทำงานในห้องปฏิบัติการ (SHE-CH-PM-005)”

5. กำกับให้ผู้ดูแลห้องปฏิบัติการและคลังกลางเก็บสารเคมีดำเนินการประเมินอันตรายและความเสี่ยงภายในห้องปฏิบัติการและคลังกลางเก็บสารเคมีเป็นระยะ ๆ ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงและอันตราย (SHE-CH-PM-006)”

6. กำหนดขั้นตอนการบริหาร จัดการอุบัติเหตุ เพื่อป้องกัน รับมือหรือบรรเทาความรุนแรงจากอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงกำหนดขั้นตอนหรือสิ่งที่ต้องดำเนินการหลังอุบัติเหตุจบสิ้นลงแล้ว ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติการจัดการอุบัติเหตุ (SHE-CH-PM-007)”

7. กำกับดูแลให้ผู้ใช้ห้องปฏิบัติการมีความรู้ที่เหมาะสมต่อการทำงานอย่างปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ โดยการจัดอบรมหรือกำหนดให้ผู้ใช้ห้องปฏิบัติการเข้าอบรมหลักสูตรที่ ศปอส. จัดขึ้นหรือหลักสูตรเทียบเท่า ตามความเหมาะสมกับลักษณะงานที่ใช้ห้องปฏิบัติการเกี่ยวข้อง รวมถึงเก็บข้อมูลผู้ผ่านการอบรมไว้เป็นหลักฐาน และ **ไม่อนุญาต** ให้ผู้ใช้ห้องปฏิบัติการที่ยังไม่ได้ผ่านการอบรมในหลักสูตรตามเกณฑ์ที่ ศปอส. ประกาศไว้หรือหลักสูตรเทียบเท่าเข้าใช้ห้องปฏิบัติการ ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติการพัฒนานิสิต นักวิจัย คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่บริการวิทยาศาสตร์ (SHE-CH-PM-008)”

ทั้งนี้ เอกสารตาม ข้อ 1 ถึง ข้อ 7 สามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) ได้ที่ www.shecu.chula.ac.th

ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม
ทางรังสีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2563

โดยที่เป็นการสมควรมีประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ทางรังสีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551 ประกอบกับมาตรา 6 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2562 จึงอนุมัติให้มีประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ทางรังสีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ส่วนงานของมหาวิทยาลัย

“หัวหน้าส่วนงาน” หมายความว่า คณบดี ผู้อำนวยการส่วนงาน และรองอธิการบดีที่กำกับการปฏิบัติงานหรือกำกับดูแลหน่วยงานในสำนักงานมหาวิทยาลัย

“ผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมาย

ข้อ 4 ให้หัวหน้าส่วนงานมีหน้าที่ป้องกันอันตรายจากรังสีในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานทางรังสี ผู้ที่เกี่ยวข้องทางรังสี ประชาชนทั่วไป และสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางควบคุมให้ได้รับรังสีน้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้และเกิดผลกระทบน้อยที่สุด

ข้อ 5 ให้ผู้รับผิดชอบของส่วนงานบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมทางรังสี ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของนิสิตและบุคลากร ตามแนวปฏิบัติที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 6 ให้อธิการบดีรักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามประกาศนี้ ให้เสนออธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)

ผู้รักษาการแทนอธิการบดี

แนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางรังสี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความในข้อ 5 ของประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมทางรังสี ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563

เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยทางรังสีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559

แนวปฏิบัติสำหรับส่วนงานต้องดำเนินการ มีดังนี้

1. จัดให้ผู้ปฏิบัติงานทางรังสีและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับความรู้ทางด้านรังสี ที่เหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทางด้านรังสี (SHE-RS-PM-001)”
2. ยื่นขอรับใบอนุญาตตามเอกสาร “แนวปฏิบัติเพื่อขอรับใบอนุญาตหรือขอแจ้งการครอบครองหรือใช้เกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ และเครื่องกำเนิดรังสี (SHE-RS-PM-002)”
3. จัดการกากกัมมันตรังสีที่เกิดขึ้นภายในห้องปฏิบัติการ ซึ่งวิธีการจัดการจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของกากกัมมันตรังสี ห้องปฏิบัติการสามารถจัดการได้ด้วยตนเองหรือให้ผู้อื่นจัดการให้แทน ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติในการจัดการกากกัมมันตรังสี (SHE-RS-PM-003)”
4. ควบคุมการเคลื่อนย้าย วัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ เครื่องกำเนิดรังสี และกากกัมมันตรังสี ทั้งภายในและภายนอกส่วนงาน/หน่วยงาน เพื่อป้องกันมิให้มีการเคลื่อนย้ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติในการเคลื่อนย้ายวัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ เครื่องกำเนิดรังสี และกากกัมมันตรังสี (SHE-RS-PM-004)”
5. จัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ เครื่องกำเนิดรังสี และกากกัมมันตรังสี เพื่อป้องกันการเข้าถึงวัสดุดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางรังสี (SHE-RS-PM-005)”
6. จัดทำแผนการดำเนินการกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางรังสี เตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ที่จำเป็น และดำเนินการฝึกซ้อมตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางรังสีและการฝึกซ้อม (SHE-RS-PM-006)”
7. กำกับดูแลให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องทางรังสี เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ตามเอกสาร “หน้าที่ของส่วนงาน/หน่วยงานที่รับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ และเครื่องกำเนิดรังสี (SHE-RS-SD-001)”
8. จัดสถานที่จัดเก็บวัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ หรือสถานที่ติดตั้งเครื่องกำเนิดรังสี โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานและผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป และต้องมีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุกัมมันตรังสีที่เหมาะสม ตามเอกสาร “ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดสถานที่จัดเก็บวัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ และเครื่องกำเนิดรังสี (SHE-RS-SD-002)”
9. วางมาตรการด้านความปลอดภัยทางรังสีในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง และแสดงเครื่องหมายสัญลักษณ์ทางรังสี เพื่อเป็นการเตือนภัยบุคคลที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปจากอันตรายทางรังสีที่อาจเกิดขึ้น โดยมีแนวทางการจัดแบ่งพื้นที่ปฏิบัติการทางรังสี ตามเอกสาร “ข้อเสนอแนะสำหรับการเลือกใช้พื้นที่และการแบ่งพื้นที่ปฏิบัติการทางรังสี (SHE-RS-SD-003)”
10. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี หรือผู้รับผิดชอบทางรังสี ต้องควบคุมดูแลให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องทางรังสี ได้รับทราบแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการรังสี อย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้ได้รับรังสีเข้าสู่ร่างกายเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ตามเอกสาร “ข้อเสนอแนะทั่วไปสำหรับผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับวัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ และเครื่องกำเนิดรังสี (SHE-RS-SD-004)”
11. จัดให้มีการควบคุม ทดสอบ ตรวจสอบ เครื่องสำรวจรังสี และเครื่องกำเนิดรังสี ซึ่งมีการแสดงถึงความเที่ยงตรง ความถูกต้อง และความแม่นยำของเครื่องมือ และจัดเก็บบันทึกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติระบบประกันคุณภาพเครื่องสำรวจรังสีและเครื่องกำเนิดรังสี (SHE-RS-SD-005)”

ทั้งนี้ เอกสารตาม ข้อ 1 ถึง ข้อ 11 สามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของศูนย์ความปลอดภัย อคซิวนามัย และสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอศ.) ได้ที่ www.shecu.chula.ac.th

ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพ
และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2563

โดยที่เป็นการสมควรมีประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551 ประกอบกับมาตรา 6 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2562 จึงอนุมัติให้มีประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ส่วนงานของมหาวิทยาลัย

“หัวหน้าส่วนงาน” หมายความว่า คณบดี ผู้อำนวยการส่วนงาน และรองอธิการบดีที่กำกับ การปฏิบัติงานหรือกำกับดูแลหน่วยงานในสำนักงานมหาวิทยาลัย

“ผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมาย

ข้อ 4 ให้หัวหน้าส่วนงานมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของนิสิตและบุคลากรให้มีความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

ข้อ 5 ให้ผู้รับผิดชอบของส่วนงานบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558 และหลักวิชาการเพื่อความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ตามแนวปฏิบัติที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 6 ให้อธิการบดีรักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามประกาศนี้ ให้เสนออธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2563

(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)

อธิการบดี

แนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตามความในข้อ 5 ของประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัย
ทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563

เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558 และหลักวิชาการ

แนวปฏิบัติสำหรับส่วนงานต้องดำเนินการ มีดังนี้

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและส่วนงานแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพ ตาม
เอกสาร “แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพ (SHE-BS-PM-001)”
2. กำกับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ดำเนินการแจ้งการใช้เชื้อโรค กลุ่มที่
2 หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ 1 เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง ขออนุญาตการใช้เชื้อโรค กลุ่มที่ 3 หรือพิษจากสัตว์
กลุ่มที่ 2 เพื่อขอรับใบอนุญาต และส่งรายงานประจำปี พร้อมทั้งดำเนินการอื่น ๆ ตามระบบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือรับรองการแจ้ง ใบอนุญาต และรายงานประจำปี
ตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558 (SHE-BS-PM-002)”
3. กำกับให้หัวหน้าโครงการวิจัย อาจารย์ที่ปรึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องส่งข้อเสนอโครงการวิจัยให้
คณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือของส่วนงานเพื่อพิจารณาด้าน
ความปลอดภัยทางชีวภาพ ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยด้านความปลอดภัย
ทางชีวภาพ (SHE-BS-PM-003)”
4. กำกับให้ทุกห้องปฏิบัติการทางชีวภาพขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการในระบบ CU Lab ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และประเมินความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการด้วย Biosafety Level (BSL) Checklist ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติ
การขึ้นทะเบียนและการประเมินความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการทางชีวภาพ (SHE-BS-PM-004)”
5. กำกับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับห้องปฏิบัติการทางชีวภาพปฏิบัติงาน ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติการปฏิบัติงานใน
ห้องปฏิบัติการทางชีวภาพ (SHE-BS-PM-005)”
6. กำกับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการความเสี่ยงตามระบบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติการจัดการความเสี่ยง (SHE-BS-PM-006)”
7. กำกับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดการของเสียอันตรายทางชีวภาพ ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติการจัดการของเสีย
อันตรายทางชีวภาพ (SHE-BS-PM-007)”
8. กำกับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนป้องกันและตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และปฏิบัติให้เป็นไปตามระบบรายงาน
อุบัติการณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามเอกสาร “แนวปฏิบัติการจัดการอุบัติการณ์
(SHE-BS-PM-008)”
9. กำกับให้ผู้ควบคุมดูแลและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้รับการอบรมที่เหมาะสมกับลักษณะงาน ตามเอกสาร
“แนวปฏิบัติการพัฒนานิสิตและบุคลากร (SHE-BS-PM-009)”

ทั้งนี้ เอกสารตาม ข้อ 1 ถึง ข้อ 9 สามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) ได้ที่ www.shecu.chula.ac.th

ส่วนงานที่มีการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อมูล ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน 2563

ตารางที่ 1 ร้อยละการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ของส่วนงาน

ระบบบริหาร จัดการความ ปลอดภัยฯ	2560		2561		2562		2563	
	ส่วนงาน ¹ (40 ส่วน งาน)	ส่วนงานที่ มีความ เสี่ยง ² (55 ส่วน งาน)	ส่วนงาน (40 ส่วน งาน)	ส่วนงานที่ มีความ เสี่ยง (55 ส่วน งาน)	ส่วนงาน (40 ส่วน งาน)	ส่วนงานที่ มีความ เสี่ยง (55 ส่วน งาน)	ส่วนงาน (40 ส่วน งาน)	ส่วนงานที่ มีความ เสี่ยง (55 ส่วน งาน)
คปอ. ส่วนงาน	14 (35%)	14 (25.5%)	17 (42.5%)	19 (34.5%)	26 (65%)	29 (52.7%)	27 (67.5%)	30 (54.5%)
นโยบาย	10 (25%)	10 (18.2%)	14 (35%)	14 (25.5%)	15 (37.5%)	15 (27.3%)	16 (40%)	16 (29.1%)
จป. ประจำ ส่วนงาน	15 (37.5%)	16 (29.1%)	18 (45%)	22 (40%)	28 (70%)	32 (58.2%)	29 (72.5%)	33 (60%)
แผนงาน	8 (20%)	8 (14.5%)	11 (27.5%)	11 (20%)	15 (37.5%)	15 (27.3%)	16 (40%)	16 (29.1%)

หมายเหตุ 1. ส่วนงาน คือ ส่วนงานตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ส่วนงานของมหาวิทยาลัย

2. ส่วนงานที่มีความเสี่ยง คือ ส่วนงานตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ส่วนงานของมหาวิทยาลัย และส่วนงานสังกัด
สำนักงานมหาวิทยาลัย(ศูนย์/ สำนัก) ที่มีจำนวนนิสิตและบุคลากรตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป หรือ ส่วนงานที่มีกิจกรรมเสี่ยงในการทำงาน

ตารางที่ 2 ความต่อเนื่องของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ของส่วนงาน

ปีที่เริ่มดำเนินการ	จำนวนส่วนงานที่มีการแต่งตั้ง คปอ. หรือ จป. ประจำส่วนงาน	จำนวนส่วนงานที่จัดส่งรายงานผลการดำเนินงานให้กับ คปอ.ส.		
		2561	2562	2563
2560	16	13	12	10
2561	6	1	4	2
2562	10			3
2563	2			
รวม	34	14	16	15

ตารางที่ 3 รายชื่อหลักสูตร/การอบรมและแนวปฏิบัติ/คู่มือ ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ตั้งแต่ปี 2560 – 2563

ความปลอดภัยด้าน	หลักสูตร/การอบรม	แนวปฏิบัติ/คู่มือ
เคมี	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี สำหรับนิสิตที่เรียนวิชาปฏิบัติการ¹ 2. หลักสูตรความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี สำหรับนิสิตที่ทำวิจัยและนักวิจัย (Thai/English version)² 3. หลักสูตรความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี สำหรับผู้ดูแลห้องปฏิบัติการ 4. หลักสูตรผู้ตรวจประเมินความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมี 5. การอบรมการใช้งานโปรแกรม ChemTrack&WasteTrack 2016 6. การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การตอบโต้เหตุฉุกเฉินกรณีสารเคมีหกรั่วไหลในห้องปฏิบัติการ 7. อบรมเทคนิคการใช้งาน ตรวจสอบและบำรุงรักษาตู้ดูดไอระเหยสารเคมี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยด้านเคมี จุฬาฯ 2. คู่มือความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี สำหรับนิสิตที่เรียนวิชาปฏิบัติการ จุฬาฯ 3. คู่มือความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี สำหรับนิสิตที่ทำวิจัยและนักวิจัย จุฬาฯ 4. คู่มือความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมี สำหรับผู้ดูแลห้องปฏิบัติการ จุฬาฯ
ชีวภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Guidelines for Biosafety in Teaching Laboratories³ 2. แนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ (หลักสูตรเดิมก่อนกฎหมายรับรอง) 3. หลักสูตรอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (หลักสูตรใหม่หลังได้รับการรับรอง ปรับปรุงหลักสูตรเพิ่มรายละเอียดการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ) 4. หลักสูตรการฝึกอบรมการปฏิบัติงานในสถานปฏิบัติการระดับ 3⁴ 5. การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพด้านจุลินทรีย์และจุลินทรีย์ดัดแปลงพันธุกรรม จุฬาฯ 2. แนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ สำหรับการวิจัยด้านพืช จุฬาฯ 3. แนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ สำหรับการวิจัยด้านสัตว์ จุฬาฯ 4. แนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ จุฬาฯ (ชื่อเดิมก่อนปรับปรุง) 5. แนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ จุฬาฯ (ชื่อใหม่หลังปรับปรุง)
รังสี	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรการป้องกันอันตรายจากรังสี สำหรับ คปอ. 2. หลักสูตรการป้องกันอันตรายจากรังสี สำหรับนักวิจัยและผู้ปฏิบัติงานด้านรังสี 3. หลักสูตรการป้องกันอันตรายจากรังสี สำหรับผู้ดูแลห้องปฏิบัติการ 4. หลักสูตรการป้องกันอันตรายจากรังสี สำหรับบุคคลทั่วไป⁵ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางรังสี จุฬาฯ 2. คู่มือความปลอดภัยในการทำงานด้านรังสี จุฬาฯ
อาชีวอนามัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรความปลอดภัยพื้นฐาน สำหรับนิสิตและบุคลากร⁶ 2. หลักสูตรคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน 3. หลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร 4. หลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน 5. การอบรม office syndrome 6. หลักสูตรความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าและการช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้า 7. การอบรมการชั่งอันตรายและการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาฯ 2. แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ 3. คู่มือการชั่งอันตรายและการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ 4. คู่มือการตรวจติดตามระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ

¹ จัดทำสาระแบบ E-learning เผยแพร่ผ่านระบบ Blackboard ของมหาวิทยาลัย และระบบ Moodle

² จัดทำสาระแบบ E-learning ในรูปแบบ Thai version เผยแพร่ผ่าน YouTube

³ จัดทำสาระแบบ E-learning เผยแพร่ผ่านระบบ Blackboard ของมหาวิทยาลัย

⁴ จะจัดอบรมในเดือนมิถุนายน 2564

⁵ จัดทำสาระแบบ E-learning เผยแพร่ผ่านระบบ Blackboard ของมหาวิทยาลัย

⁶ จัดทำสาระแบบ E-learning ในรูปแบบ Thai และ English version เผยแพร่ผ่านระบบ Blackboard ของมหาวิทยาลัย

ความปลอดภัยด้าน	หลักสูตร/การอบรม	แนวปฏิบัติ/คู่มือ
	8. การอบรมผู้ตรวจติดตามระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีว-อนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ (ภาคทฤษฎี) 9. การอบรมผู้ตรวจติดตามระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีว-อนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาฯ (ภาคปฏิบัติ) 10. การอบรมระบบรายงานอุบัติเหตุและการสืบสวนอุบัติเหตุ สำหรับ จป. ประจำส่วนงาน 11. หลักสูตรความปลอดภัยในการทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด ห้องปฏิบัติการ/สำนักงาน 12. อบรมเสริมสร้างศักยภาพจป.ประจำส่วนงาน เรื่อง การใช้เครื่องมือตรวจวัด สภาพแวดล้อมในการทำงาน ⁷	5. คู่มือความปลอดภัยพื้นฐาน สำหรับนิสิตและบุคลากร จุฬาฯ

⁷ จัดทำสาระแบบ E-learning เผยแพร่ผ่าน YouTube

จำนวนผู้ผ่านหลักสูตร/การอบรมด้านความปลอดภัยฯ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนบุคลากรผู้ผ่านการอบรมตั้งแต่ปี 2560 – 2563 (นับสะสม)

หลักสูตร/การอบรม ⁸		2560			2561			2562			2563		
		ผ่าน	ฐาน	%	ผ่าน	ฐาน	%	ผ่าน	ฐาน	%	ผ่าน	ฐาน	%
อาชีวอนามัย	คปอ.	129	347	37.2	196	347	56.5	226	347	65.1	276	397 ⁹	69.5
	จป.บริหาร	34	567	6.0	50	567	8.8	60	567	10.6	60	567	10.6
	จป.หัวหน้างาน	116	1,000	11.6	183	1,000	18.3	248	1,000	24.8	311	1,000	31.1
	ความปลอดภัยพื้นฐานฯ	-	-	-	-	-	-	9	7,861	0.1	70	8,237	0.8
	การอบรมอื่น ๆ (นับแต่ละปี)	-	-	-	139	-	-	481	-	-	342	-	-
เคมี	สำหรับนิสิตที่ทำวิจัยและนักวิจัย	-	-	-	-	-	-	167	1,000	16.7	229	1,000	22.9
	สำหรับผู้ดูแลห้องปฏิบัติการ	-	-	-	-	-	-	47	1,000	4.7	56	1,000	5.6
	การอบรมอื่น ๆ (นับแต่ละปี)	25	-	-	5	-	-	291	-	-	337	-	-
ชีวภาพ	ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (BSL2) รุ่น 1-6 และ 8	-	-	-	162	400	40.5	320	400	80.0	376	400	94.0
	การอบรมอื่น ๆ (นับแต่ละปี)	-	-	-	78	-	-	30	-	-	180	-	-
รังสี	สำหรับ คปอ.	-	-	-	34	154	22.1	38	154	24.7	38	154	24.7

⁸ 1) จำนวนหลักสูตร/การอบรมในปี 2560 = 5 แบ่งเป็น ด้านเคมี 2 และ อาชีวอนามัย 3 หลักสูตร/การอบรม

2) จำนวนหลักสูตร/การอบรมในปี 2561 = 10 แบ่งเป็น ด้านเคมี 2 / ชีวภาพ 2 / รังสี 1 และ อาชีวอนามัย 5 หลักสูตร/การอบรม

3) จำนวนหลักสูตร/การอบรมในปี 2562 = 21 แบ่งเป็น ด้านเคมี 4 / ชีวภาพ 3 / รังสี 4 และ อาชีวอนามัย 10 หลักสูตร/การอบรม

4) จำนวนหลักสูตร/การอบรมในปี 2563 = 17 แบ่งเป็น ด้านเคมี 6 / ชีวภาพ 3 / รังสี 1 และ อาชีวอนามัย 7 หลักสูตร/การอบรม

⁹ ในปี 2563 มีส่วนงานแต่งตั้ง คปอ. เพิ่มขึ้น ทำให้มีคณะกรรมการ คปอ. มากขึ้น

หลักสูตร/การอบรม ⁸	2560			2561			2562			2563		
	ผ่าน	ฐาน	%	ผ่าน	ฐาน	%	ผ่าน	ฐาน	%	ผ่าน	ฐาน	%
สำหรับนักวิจัยและปฏิบัติงานด้านรังสี	-	-	-	-	-	-	42	50	84.0	42	50	84.0
สำหรับผู้ดูแลห้องปฏิบัติการ	-	-	-	-	-	-	29	50	58.0	29	50	58.0
สำหรับบุคคลทั่วไป	-	-	-	-	-	-	15	7,861	0.2	15	8,237	0.2

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนิสิตผู้ผ่านการอบรมตั้งแต่ปี 2560 – 2563 (นับรายปี)

หลักสูตร/การอบรม ¹⁰		2560			2561			2562			2563		
		ผ่าน	ฐาน	%	ผ่าน	ฐาน	%	ผ่าน	ฐาน	%	ผ่าน	ฐาน	%
อาชีวอนามัย	ความปลอดภัยพื้นฐานฯ	-	-	-	-	-	-	1,137	36,793	3.1	910	37,453	2.4
	การอบรมอื่น ๆ (นับแต่ละปี)	-	-	-	-	-	-	23	-	-	296	-	-
เคมี	สำหรับนิสิตที่เรียนวิชาปฏิบัติการ	1,540 ¹¹	1,597	96.4	3,018	3,119	96.8	2,986	3,047	98.0	2,659	2,736	97.2
	สำหรับนิสิตที่ทำวิจัยและนักวิจัย	-	-	-	110 ¹²	2,500	4.4	1,042	2,500	41.7	728	2,500	29.1
	การอบรมอื่น ๆ (นับแต่ละปี)	-	-	-	-	-	-	219	-	-	221	-	-
ชีวภาพ	Guidelines for Biosafety in Teaching Laboratories	-	-	-	1,528 ¹³	1,598	95.6	2,230	2,341	95.3	2,344	2,466	95.1
	ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (BSL2) รุ่น 1-6 และ 8	-	-	-	333	400	83.3	114	400	28.5	141	400	35.3
	การอบรมอื่น ๆ (นับแต่ละปี)	-	-	-	6	-	-	-	-	-	15	-	-
รังสี	สำหรับนักวิจัยและผู้ปฏิบัติงานด้านรังสี	-	-	-	-	-	-	42	50	84.0	42	50	84.0
	สำหรับบุคคลทั่วไป	-	-	-	-	-	-	0	36,793	0.0	0	37,453	0.0

¹⁰ 1) จำนวนหลักสูตร/การอบรมในปี 2560 = 5 แบ่งเป็น ด้านเคมี 2 และ อาชีวอนามัย 3 หลักสูตร/การอบรม

2) จำนวนหลักสูตร/การอบรมในปี 2561 = 10 แบ่งเป็น ด้านเคมี 2 / ชีวภาพ 2 / รังสี 1 และ อาชีวอนามัย 5 หลักสูตร/การอบรม

3) จำนวนหลักสูตร/การอบรมในปี 2562 = 21 แบ่งเป็น ด้านเคมี 4 / ชีวภาพ 3 และ อาชีวอนามัย 10 หลักสูตร/การอบรม

4) จำนวนหลักสูตร/การอบรมในปี 2563 = 17 แบ่งเป็น ด้านเคมี 6 / ชีวภาพ 3 / รังสี 1 และ อาชีวอนามัย 7 หลักสูตร/การอบรม

¹¹ ข้อมูลจากนิตยสารระดับปริญญาตรีปี 1 รหัส 60 ภาคการศึกษาที่ 1 ที่ผ่านการอบรมในระบบ Blackboard เป็นช่วงปลายปีงบประมาณ 2560

¹² เป็นการจัดอบรมเดือนกันยายน 2561 ช่วงปลายปีงบประมาณ 2561

¹³ ข้อมูลจากนิตยสารระดับปริญญาตรี ภาคการศึกษาที่ 1 ที่ผ่านการอบรมในระบบ Blackboard เป็นช่วงปลายปีงบประมาณ 2561

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนบุคลากรที่ผ่านอบรมการตรวจประเมินด้านความปลอดภัย ตั้งแต่ปี 2560 – 2563

ส่วนงาน		จำนวน ผู้ผ่านการอบรม
หลักสูตรผู้ตรวจประเมินความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมี ตาม ESPReL		25
1	คณะเภสัชศาสตร์	3
2	คณะทันตแพทยศาสตร์	3
3	คณะนิติศาสตร์	1
4	คณะวิทยาศาสตร์	4
5	คณะสัตวแพทยศาสตร์	2
6	คณะสหเวชศาสตร์	2
7	วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข	2
8	ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย	3
9	ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม	5
หลักสูตรผู้ตรวจติดตามระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน		32
1	คณะจิตวิทยา	2
2	คณะเภสัชศาสตร์	1
3	คณะพยาบาลศาสตร์	1
4	คณะวิทยาศาสตร์	4
5	คณะวิศวกรรมศาสตร์	3
6	คณะสหเวชศาสตร์	4
7	ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1
8	ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย	2
9	สถาบันวิจัยเทคโนโลยีชีวภาพและวิศวกรรมพันธุศาสตร์	4
10	สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ	2
11	สถาบันวิจัยทรัพยากรทางน้ำ	1
12	สำนักงานวิทยทรัพยากร	3
13	สำนักบริหารระบบกายภาพ	4

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนบุคลากรที่ผ่านการอบรมหลักสูตรความปลอดภัย จำแนกตามส่วนงาน ตั้งแต่ปี 2560 – 2563

ส่วนงาน		หลักสูตรความปลอดภัย		
		คปอ.	จป.บริหาร	จป.หัวหน้างาน
1	คณะครุศาสตร์	-	-	1
2	คณะจิตวิทยา	5	-	3
3	คณะแพทยศาสตร์	4	3	4
4	คณะเภสัชศาสตร์	27	1	15
5	คณะทันตแพทยศาสตร์	14	2	11
6	คณะนิเทศศาสตร์	-	2	1
7	คณะนิติศาสตร์	8	3	4
8	คณะพยาบาลศาสตร์	3	2	1
9	คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	1	-	1
10	คณะรัฐศาสตร์	-	1	5
11	คณะวิทยาศาสตร์	39	6	50
12	คณะวิศวกรรมศาสตร์	14	-	5
13	คณะศิลปกรรมศาสตร์	-	-	2
14	คณะเศรษฐศาสตร์	2	-	1
15	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	8	2	9
16	คณะสหเวชศาสตร์	14	1	13
17	คณะสัตวแพทยศาสตร์	16	2	20
18	คณะอักษรศาสตร์	3	1	1
19	บัณฑิตวิทยาลัย	1	-	1
20	วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี	4	-	3
21	วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข	5	-	6
22	ศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้เพื่อภูมิภาค	-	-	1
23	ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3	2	21
24	ศูนย์กีฬาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	-	-	4
25	ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย	6	2	7
26	ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม	12	17	12
27	ศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์	-	-	14
28	ศูนย์วิจัยไพรเมทแห่งชาติ	5	1	2

ส่วนงาน		หลักสูตรความปลอดภัย		
		คปอ.	จป.บริหาร	จป.หัวหน้างาน
29	ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล	-	-	1
30	ศูนย์สัตว์ทดลอง	4	-	7
31	ศูนย์สารสนเทศประเทศไทยและประชาคมอาเซียน	1	-	-
32	ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาฯ	-	-	5
33	สถาบันเอเชียศึกษา	-	-	1
34	สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์	-	-	5
35	สถาบันเทคโนโลยีชีวภาพและวิศวกรรมพันธุศาสตร์	16	2	18
36	สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ	8	2	7
37	สถาบันวิจัยทรัพยากรทางน้ำ	8	2	8
38	สถาบันวิจัยพลังงาน	-	-	2
39	สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม	4	-	4
40	สถาบันวิจัยสังคม	-	-	2
41	สำนักงานการทะเบียน	5	-	4
42	สำนักงานจัดการทรัพย์สิน	5	-	-
43	สำนักงานวิทยทรัพยากร	8	1	3
44	สำนักงานบริหารระบบกายภาพ	23	4	15
45	สำนักวิชาทรัพยากรการเกษตร	-	-	2
รวมทั้งสิ้น (คน)		276	59	302

ภาคผนวก จ

ตารางที่ 8 รายการปรับปรุงและซ่อมแซมเพื่อยกระดับความปลอดภัยห้องปฏิบัติการของอาคารที่เข้าร่วมโครงการปี พ.ศ. 2560 – 2563 และโครงการนำร่อง พ.ศ. 2559

ปีที่สำรวจ	ส่วนงาน	ชื่ออาคาร	รายการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ (งบประมาณจากการดำเนินโครงการฯ)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณรวมทั้งสิ้นต่อปี (บาท)
2559	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารมหามกุฏ (SCI25)	- ซ่อมแซม/ตรวจสอบตู้ดูดควัน - กำจัดเชื้อรา - ปรับปรุงห้องปฏิบัติการภาควิชาเคมีเทคนิค - ซ้อมล้างดับเพลิงภาควิชาชีววิทยา	1,080,000	1,080,000
2560	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารธรรมิและ พฤกษศาสตร์ (SCI 07)	- ค่ากำจัดเชื้อรา (ภาควิชาพฤกษศาสตร์) - ค่าซ่อมเครื่องดูดไอสารเคมี (ภาควิชาพฤกษศาสตร์) - ค่าซ่อมตู้ดูดควัน (ภาควิชาธรรมิวิทยา) - ค่าออกแบบและควบคุมงานเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงอาคาร	546,826.50	1,296,826.50
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อาคารวิศวกรรมศาสตร์ 4 (ENG 28)	-	-	
	คณะทันตแพทยศาสตร์	อาคารพรีคลินิก (DEN 14)	-	-	
	วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และสถาบันวิจัยโลหะฯ	อาคารวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี (INS 11)	- ค่าออกแบบและควบคุมงานเพื่อสนับสนุนปรับปรุงอาคาร - ค่าซ่อมแซมตู้ดูดควัน	750,000	
2561	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารคลังวัสดุ (SCI 10)	- ปรับปรุงระบบตู้ควัน - เปลี่ยนแผ่นกรองคาร์บอน - ซ่อมแซมโต๊ะปฏิบัติการ	424,310	951,135
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อาคารปฏิบัติการรวม 4 ภาค (ENG 26)	- ตรวจสอบสภาพพื้นที่ - เปลี่ยนตู้พร้อมสายดับเพลิง - ดูดตะกอนออกจากบ่อเกรอะ - จัดซื้อถังดับเพลิง	193,910	
	คณะทันตแพทยศาสตร์	อาคารสมเด็จย่า 93 (DEN 15)	- ซ่อมแซมกันสาด - ซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำของระบบดับเพลิง	250,915	
	คณะสหเวชศาสตร์	อาคารจุฬาพัฒน์ 14 (CEN 100)	- ซ่อมแซมระบบไฟฟ้ากำลัง (เด้ารับเด้าเสียบ)	50,000	
	สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ	อาคารวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี (INS 11)	- ซ่อมแซมรอยรั่วเพิ่มเติม	32,000	
2562	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารภาพถ่ายและวัสดุศาสตร์ (SCI 24)	- ซ่อมแซมห้องปฏิบัติการ-ภาควิชาเทคโนโลยีทางภาพและการพิมพ์	490,900	1,000,000

ปีที่สำรวจ	ส่วนงาน	ชื่ออาคาร	รายการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ (งบประมาณจากการดำเนินงานโครงการ)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณ รวมทั้งสิ้น ต่อปี (บาท)
			- ซ่อมแซมตู้ดูดควัน fume hood, chemical hood และเปลี่ยนแผ่นกรองคาร์บอน แผ่นกรอง HEPA ในตู้ดูดควัน-ภาควิชาวิทยาศาสตร์		
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อาคารอนุสาสน์รัตนธรรม (ENG 29)	- จัดเก็บและส่งกำจัดของเสียสารเคมี (รอบพิเศษ) - ค่าซ่อมแซม Fume Hood ห้องพอลิเมอร์ ภาควิชาวิศวกรรมเคมี	337,900	
	คณะทันตแพทยศาสตร์	อาคารทันตฯ นวมราช 80 (DEN 16)	-	-	
	คณะแพทยศาสตร์	อาคาร อปร. (MED 12)	- จัดเก็บและส่งกำจัดของเสียสารเคมี (รอบพิเศษ) 3 ครั้ง	128,400	
	วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และสถาบันวิจัยโลหะฯ	อาคารวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี (INS 11)	- จัดเก็บและส่งกำจัดของเสียสารเคมี-วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี (รอบพิเศษ)	42,800	
2563	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารแถบ นิละณี (SCI 20)	- ซ่อมแซมสถานที่เก็บสารเคมี ชั้น 4 ห้อง 449 - งานซ่อมแซมพื้นทางเดิน - งานซ่อมแซมอุปกรณ์ล้างตา ล้างตัว	270,990	869,731.50
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อาคารภาควิชาวิศวกรรมโยธาและภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม (ENG 30)	- ค่าสอบเทียบตู้ปลอดเชื้อ - ค่าสอบเทียบเครื่องนึ่งฆ่าเชื้อโรค - ค่าถังดับเพลิง BF2000 ขนาด 10 ปอนด์ จำนวน 10 ถัง - ค่าตรวจสอบสภาพตู้ดูดควัน - ค่าเปลี่ยน Filter hood ห้องวิเคราะห์ปรอท	192,947.50	
	คณะแพทยศาสตร์	อาคารแพทยพัฒน์ (MED 14)	- งานกำจัดเชื้อรา และทาสี - งานปรับปรุงและตรวจสอบอุปกรณ์ความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ	314,794	
	คณะเภสัชศาสตร์	อาคาร 80 ปีเภสัชศาสตร์ (PHA 05)	- งานซ่อมแซมช่องแสงกระจกอะลูมิเนียม บริเวณทางขึ้นบันได	91,000	
				รวม	5,197,693

ตารางที่ 9 รายการปรับปรุงระบบความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับความปลอดภัยของอาคารที่เข้าร่วมโครงการฯ ปี พ.ศ. 2560 – 2563 และโครงการนำร่อง พ.ศ. 2559

ปีที่สำรวจ	ส่วนงาน	ชื่ออาคาร	รายการปรับปรุงอาคาร (งบประมาณจาก กองทุนสินทรัพย์ถาวร และส่วนงาน)	ปีที่ปรับปรุง	งบประมาณ (ล้านบาท)	
					สินทรัพย์ฯ	ส่วนงาน
2559	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารมหามกุฏ (SCI25)	- ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้	2560	12.6	14.7
2560	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารธรรมิและพฤกษศาสตร์ (SCI 07)	- ระบบป้ายทางออกฉุกเฉิน	2561	0.43	-
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อาคารวิศวกรรมศาสตร์ 4 (ENG 28)	- ระบบระบายน้ำฝน/ระบบบำบัดน้ำเสีย/ ระบบรวบรวมน้ำเสีย/ ระบบประปา/ ระบบสุขาภิบาล และดับเพลิงส่วนกลาง ของแต่ละชั้น		4.57	-
	คณะทันตแพทยศาสตร์	อาคารพรีคลินิก (DEN 14)	- ระบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉิน		3.00	-
	วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และสถาบันวิจัยโลหะฯ	อาคารวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี (INS 11)	- ระบบกันซึมชั้นดาดฟ้า - ระบบป้ายทางออกฉุกเฉิน - ระบบแสงสว่างฉุกเฉิน		5.00	-
2561	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารกลุ่มวิจัยโรบล (SCI 10)	- ระบบป้ายทางออกฉุกเฉิน - ระบบแสงสว่างฉุกเฉิน	2562	1.9	-
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อาคารปฏิบัติการรวม 4 ภาค (ENG 26)	- ระบบบำบัดน้ำเสียชีวภาพและอุปกรณ์ - ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้		4.8	-
	คณะทันตแพทยศาสตร์	อาคารสมเด็จพระเจ้า 93 (DEN 15)	- ระบบป้ายทางออกฉุกเฉิน - ระบบแสงสว่างฉุกเฉิน		4	-
	คณะสหเวชศาสตร์	อาคารจุฬาพัฒน์ 14 (CEN 100)	- งานสถาปัตยกรรม ชั้น 5-7 - งานวิศวกรรมระบบดับเพลิง		2.17	-
2562	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารภาพถ่ายและวัสดุศาสตร์ (SCI 24)	- ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้	2563	2.63	3.36
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อาคารอนุศาสน์ยันตรกรรม (ENG 29)	- ระบบดับเพลิง - ระบบป้ายทางออกฉุกเฉิน - ระบบแสงสว่างฉุกเฉิน		3.16	1.84
	คณะทันตแพทยศาสตร์	อาคารทันตฯ นวมราช 80 (DEN 16)	- ระบบป้ายทางออกฉุกเฉิน - ระบบแสงสว่างฉุกเฉิน		3.20	-
	คณะแพทยศาสตร์	อาคาร อปร. (MED 12)	- ระบบกันซึมบริเวณชั้นดาดฟ้า - ระบบความปลอดภัย บันไดหนีไฟ - ปรับปรุงคลังจัดเก็บสารเคมีกลาง		4.01	25.00
2563	คณะวิทยาศาสตร์	อาคารแถบ นีละนิธิ (SCI 20)	- ระบบป้ายทางออกฉุกเฉิน - ระบบแสงสว่างฉุกเฉิน - ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้	2564	-	-
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อาคารภาควิชาวิศวกรรมโยธา และภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม (ENG 30)	- ระบบดับเพลิง/ระบบประปา		-	-
	คณะแพทยศาสตร์	อาคารแพทย์พัฒน์ (MED 14)	- ระบบรวบรวม และบำบัดน้ำเสีย		-	-
	คณะเภสัชศาสตร์	อาคาร 80 ปีเภสัชศาสตร์ (PHA 05)	- ระบบดับเพลิง		-	-

ปีที่ สำรวจ	ส่วนงาน	ชื่ออาคาร	รายการปรับปรุงอาคาร (งบประมาณจาก กองทุนสินทรัพย์ถาวร และส่วนงาน)	ปีที่ ปรับปรุง	งบประมาณ (ล้านบาท)		
					สินทรัพย์ฯ	ส่วนงาน	
			- ตรวจสอบระบบรวบรวมและบำบัดน้ำ เสีย และทำความสะอาดระบบระบาย น้ำฝน				
รวม						50.07	44.90

รายงานประจำปี 2563

ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอ.)

จัดทำโดย

ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอ.)

อาคารแถบ นีละนิธิ ชั้น 1 ห้อง 114 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

โทรศัพท์ 0-2218-5213, 0-2218-5222, 0-2218-5227 โทรสาร 0-2252-2355

Website: www.shecu.chula.ac.th

E-mail: shecu@chula.ac.th

Facebook: www.facebook.com/SHECU2560

LineID: shecu.chula

Twitter: shechula

“เป็นมิตร ห่วงใย มุ่งสู่ความปลอดภัยอย่างยั่งยืน”